

Concept Verkiezingsprogramma
2026-2030
13 september 2025

Het kan wél

**Durf te kiezen voor een
Utrecht waar iedereen
zich thuis voelt**

Voorwoord Venita Dada-Anthonij

Utrecht is een stad die mij elke dag opnieuw inspireert. Een stad van verhalen en ontmoetingen, van onverwachte ideeën en van mensen die hun hart openstellen voor elkaar. Hier leven we samen in vrijheid met bijna 370.000 Utrechters, in wijken met elk hun eigen karakter. Een stad die nooit stilstaat, en waar juist dat voortdurende ‘in beweging zijn’ ons sterk maakt.

Maar Utrecht staat voor grote keuzes. Hoe houden we de stad betaalbaar en leefbaar, met ruimte voor wonen, werken, leren en ontspannen – ook voor onze kinderen en kleinkinderen? Met dit programma kiezen we voor lef en lange adem: lef om duidelijke keuzes te maken, en de lange adem om te bouwen aan een toekomstbestendig Utrecht. Een stad waar betaalbaar wonen het resultaat is van slim beleid en samenwerking. Waar straten groen en veilig zijn, iedereen zich vrij kan bewegen, lucht en water schoon zijn, energie duurzaam wordt opgewekt en de economie banen, innovatie en eerlijke kansen oplevert.

We doen dat niet met losse maatregelen, maar met samenhang. Samenhang tussen wonen, mobiliteit, duurzaamheid, economie, gezondheid, cultuur en onderwijs, want ze zijn immers allemaal met elkaar verbonden. Je kunt geen gezonde stad bouwen zonder voldoende woningen en werkplekken. Je kunt geen kansengelijkheid bereiken zonder goed onderwijs en een veilige, inspirerende leefomgeving. Je kunt niet verduurzamen zonder oog te hebben voor de portemonnee van onze inwoners.

D66 Utrecht kiest voor een stad waar iedereen zijn eigen pad kan gaan, maar niemand buiten de boot valt. We bouwen voor starters, gezinnen, studenten, senioren, cruciale beroepen en nieuwkomers. Voor wijken die gemengd, groen en levendig zijn, met ruimte voor ontmoeting, sport en cultuur.

We weten dat deze keuzes soms spanning oproepen. Meer woningen bouwen betekent keuzes maken over ruimtegebruik. Duurzamer vervoer vraagt soms aanpassingen in gewoonten. Maar we geloven dat Utrecht sterker wordt als we die keuzes samen maken, met oog voor de lange termijn en met respect voor ieders stem.

Dit programma is een concreet plan dat leunt op ervaring, resultaten en de wil om door te pakken. Mede dankzij D66 is Utrecht al koploper in woningbouw, vergroening, circulaire economie en duurzame mobiliteit. Wij durven problemen te benoemen, keuzes te maken en daadwerkelijk actie te ondernemen. Want wij geloven: wie durft te kiezen, kan ook écht dingen veranderen. Nu is het moment om die lijn door te trekken, zodat Utrecht ook in de toekomst een stad blijft waarin vrijheid, verbondenheid en vooruitgang hand-in-hand gaan. Het kan wél!

Ik nodig je uit om dit programma te lezen met de vraag: ‘in wat voor stad wil ik leven, en wat kan ik daar zelf aan bijdragen?’ Want Utrecht bouwen we niet alleen in de raadszaal, maar op straat, in onze buurten, in onze gesprekken met elkaar. **Samen maken we keuzes, en samen maken we Utrecht. Voor onszelf, voor elkaar, en voor de generaties na ons.**

Venita Dada-Anthonij
Lijsttrekker D66 Utrecht

Inhoudsopgave

Voorwoord Venita Dada-Anthonij	1
Inhoudsopgave	2
I. Thuis in Utrecht: wonen in een bruisende, groene stad	4
1. Wonen: Een thuis voor iedereen	6
1.1 Snel meer betaalbare woningen	7
1.2 Bouwen voor de toekomst	8
1.3 Een eerlijke kans op een sociale huurwoning	9
1.4 Voorkomen van dak- en thuisloosheid	10
1.5 Rijnenburg wordt een bruisende stadswijk	10
1.6 Misstanden op de woningmarkt hard aanpakken	11
1.7 Sneller bouwen met slimme participatie	11
2. Klimaat en openbare ruimte: samen bouwen aan een groene stad	13
2.1 Een groene straat voor elke Utrechter	13
2.2 Verkoeling, schoon (zwem)water en gezonde lucht	13
2.3 Afvalvrije straten: de basis van een fijne buurt	14
2.4 Vandaag investeren voor de stroom van morgen	14
2.5 Slim innoveren voor duurzame energie	15
2.6 Betaalbare warmte mag geen luxe zijn	15
2.7 Circulair denken centraal	16
3. Mobiliteit: Slim en duurzaam bereikbaar	17
3.1 Verkeersveilige straten, waar niemand zich onveilig voelt in het verkeer	17
3.2 Utrecht fietsstad	18
3.3 Veilige en toegankelijke wandelstraten	19
3.4 Parkeren met oog voor de stad	19
3.5 Deel de stad slim: Verbonden wijken, gedeelde ritten, OV en deelmobiliteit voor iedereen	20
3.6 Slim overstappen maakt de stad bereikbaar voor iedereen	21
3.7 Utrecht bereikbaar houden met de auto	21
II. Bruisend Utrecht: samen investeren in talent, economie en cultuur	23
4. Onderwijs: Talenten laten bloeien	25
4.1 Utrecht studentenstad	25
4.2 Onderwijs begint bij mensen	26
4.3 Utrecht verdient een divers onderwijsaanbod	26
4.4 Iedereen een kansrijke schooldag	27
4.5 Veilig en gezond kunnen leren	27
4.6 Meer mensen voor de klas	28
4.7 De bibliotheek als bron van leesplezier en digitaal meedoen	28
5. Economie: Ondernemen met lef en ambitie	30
5.1 Onze economische koers	30
5.2 Meer ruimte voor sociaal en duurzaam ondernemerschap	31
5.3 Digitalisering als motor van de toekomst	31
5.4 Een bruisend Utrecht vol ondernemers en horeca	32
5.5 Ruimte voor bedrijvigheid en industrie	33
5.6 Sekswerk is ook werk	33
6. Cultuur: Een culturele creatieve stad	34
6.1 Utrecht als culturele en creatieve trekpleister	34

6.2 Een creatieve stad voor alle Utrechters.....	35
6.3 Meer cultuur tijdens en na zonsondergang.....	35
6.4 Ruimte voor makers vergroot de kracht van cultuur	36
III. Sociaal en Gezond Utrecht: vrijheid en kansen voor iedereen.....	37
7. Sociaal: Zeker zijn van je bestaan.....	39
7.1 Voorkom schulden voordat ze groeien	39
7.2 Toegankelijke en effectieve hulp voor iedereen.....	40
7.3 Buurten waar je op kunt bouwen	40
7.4 Maatwerk als het leven ingewikkeld wordt.....	41
7.5 Een inclusieve stad vol ontmoeting en verbinding	41
7.6 Een krachtige en eerlijke arbeidsmarkt.....	42
8. Gezondheid: Fysiek en mentaal vitaal	43
8.1 Inzet op samenhang, eenvoud en aansluiten bij wat er al is.....	43
8.2 De grootste gezondheidswinst ligt buiten de zorg	44
8.3 Sport en spel voor een actiever Utrecht	44
8.4 Vergroten van mentale veerkracht als prioriteit	45
8.5 Een toegankelijke, toekomstbestendige zorgstructuur.....	45
8.6 Drugsbeleid gericht op gezondheid, vrijheid en veiligheid	45
IV. Een veilig en vrij Utrecht waarin iedereen mee kan doen	47
9. Veiligheid: Een Utrecht waarin iedereen vrij kan zijn.....	49
9.1 Veilig opgroeien: investeren in jongeren en preventie	49
9.2 Vrijheid beschermen, discriminatie bestrijden.....	50
9.3 Zorg en veiligheid rond onveilige situaties in de stad.....	51
9.4 Keihard optreden tegen georganiseerde misdaad	52
9.5 Weerbaar tegen digitale en geopolitieke dreigingen	53
10. Participatie: Iedereen kan meedoen in Utrecht	54
10.1 Samen bouwen aan de stad.....	54
10.2 Meedoen begint bij goede ondersteuning.....	54
10.3 Zorgen voor heldere afspraken en communicatie.....	55
10.4 Vernieuwing en versterken van de lokale democratie.....	55
V. Investeren in de toekomst van Utrecht	56
11. Financiën: Een verantwoorde gemeente die doet wat nodig is.....	58
11.1 Onze uitgangspunten: verantwoord, transparant en doelgericht.....	58
11.2 Verstandig investeren in de groei van de stad	59
11.3 Inkomsten en uitgaven in balans.....	59
11.4 Een wendbare, digitale en resultaatgerichte gemeente	60
VI. Wijkplannen	61
12. Wijkplannen	62
12.1 West.....	62
12.2 Noordwest.....	62
12.3 Overvecht	62
12.4 Noordoost	63
12.5 Oost	63
12.6 Binnenstad	63
12.7 Zuid.....	64
12.8 Zuidwest	64
12.9 Leidsche Rijn/Vleuten de Meern.....	64
Nawoord	66

I. Thuis in Utrecht

**Wonen in een bruisende,
groene stad**

Wij geloven dat je zonder een dak boven je hoofd niet echt vrij kunt zijn. Iedereen in Utrecht verdient een plek om thuis te komen. Wonen is de basis voor een levendige stad waar ruimte is om te groeien, te verbinden en duurzaam te leven. Een woning is geen luxe, maar een basisbehoefte om volwaardig mee te kunnen doen. Daarom zet D66 radicaal in op het bouwen van betaalbare woningen, zodat Utrecht niet alleen vandaag, maar ook morgen een bruisende, groene en inclusieve stad blijft. Zo kunnen alle Utrechters met vertrouwen bouwen aan hun eigen toekomst én die van onze stad.

Speerpunten:

Wonen | *D66 kiest voor een Utrecht waar betaalbaar en prettig wonen voor iedereen vanzelfsprekend is, nu en in de toekomst.*

- We kiezen radicaal voor betaalbaar – Minstens 75% van alle nieuwbouwwoningen wordt sociale en middenhuur;
- In Rijnenburg bouwen we een nieuwe, groene stadswijk met minstens 22.000 betaalbare woningen;
- We pakken dak- en thuisloosheid krachtig aan, omdat je niet vrij kan zijn zonder een dak boven je hoofd.

Klimaat | *D66 kiest voor een groen Utrecht waar innovatie en circulariteit bijdragen aan een leefbare en toekomstbestendige stad.*

- Twee nieuwe zwemlocaties
- Upcycle centra in plaats van milieustraten
- Innovatie en investeren om netcongestie op te lossen

Mobiliteit | *D66 kiest voor een veilig, groen en leefbaar Utrecht, waar iedereen zich vrij en zelfstandig kan verplaatsen – van jong tot oud.*

- We voeren 30 km/u als norm versneld in
- Autovrije grachten in de binnenstad
- Veilig fietsen in Lage Weide

29   1. Wonen: Een thuis voor iedereen

30   *D66 kiest voor een Utrecht waar betaalbaar en prettig wonen voor iedereen vanzelfsprekend*
31   *is, nu en in de toekomst.*

32   **Toegang tot fijne, betaalbare woningen is essentieel voor de vrijheid om je leven zelf**
33   **vorm te geven. Een eigen dak boven het hoofd is een basisrecht.** Maar door de huidige
34   woningnood is dat voor steeds meer Utrechters geen vanzelfsprekendheid meer. Starters en
35   jongeren vinden nauwelijks een betaalbare plek, gezinnen zitten vast in te kleine woningen
36   en het aantal dak- en thuislozen stijgt zorgwekkend. De wachttijden zijn lang, de prijzen
37   hoog en steeds meer mensen moeten de stad verlaten omdat er simpelweg te weinig
38   betaalbare woningen zijn. Terwijl Utrecht hard groeit, bestaat deze groei in de afgelopen
39   jaren voor 96 procent uit huishoudens met een hoog inkomen. Onze stad dreigt zo
40   onbereikbaar te worden voor velen.

41   **D66 zet daarom radicaal in op betaalbare woningen.** In de gemeente Utrecht worden tot
42   2040 zo'n 60.000 nieuwe woningen gebouwd – ongeveer 3.000 per jaar. Als het aan D66
43   ligt, is minimaal 75% van deze nieuwe woningen betaalbaar – met een maximale huur van
44   1.300 euro per maand. We richten ons vooral op betaalbare huizen in het sociale en
45   middensegment, met extra aandacht voor middeninkomens die nu vaak tussen wal en schip
46   vallen. Daarnaast maken we slimmer gebruik van bestaande woningen en stimuleren we
47   doorstroming, zodat betaalbare plekken sneller vrijkomen voor nieuwe bewoners.

48   **We bouwen niet alleen snel, maar ook voor de toekomst.** Utrecht moet als vierde stad
49   van het land een bruisende, gemengde stad blijven met ruimte voor cultuur, natuur, sport en
50   ontmoeting. Dat maakt de stad niet alleen leefbaar, maar ook aantrekkelijk. We vragen grote
51   werkgevers om mee te investeren en werken samen met het Rijk om onze ambitieuze
52   doelen te realiseren. In Rijnenburg bouwen we een nieuwe, groene stadswijk met minstens
53   22.000 betaalbare woningen, waar plek is voor iedereen.

54   **We laten iedereen vrij, maar niemand vallen.** Daarom pakken we dak- en thuisloosheid
55   krachtig aan, omdat een veilig thuis de basis is voor echte vrijheid. Met gerichte
56   programma's helpen we jongeren, starters en gezinnen aan een passende woning, zodat
57   niemand tussen wal en schip raakt. Misstanden in de verhuur worden streng aangepakt en
58   de stem van woningzoekenden krijgt meer invloed. Dankzij slimme participatie versnellen we
59   de bouw en betrekken we bewoners actief bij het proces.

60   **D66 durft te kiezen en durft te doen.** Met lef, visie en daadkracht zorgen we ervoor dat
61   onze stad toegankelijk blijft.

62   **Zo blijft Utrecht een thuis voor iedereen.**

1.1 Snel meer betaalbare woningen

Utrecht groeit en van D66 krijgt betaalbaar wonen de hoogste prioriteit in de stadsbegroting: minimaal 75% van de nieuwbouwwoningen wordt betaalbaar in het sociale en middensegment. Daarnaast willen we beter gebruikmaken van bestaande woningen en ruimte.

D66 kiest voor:

- **Absolute prioriteit voor de bouw van middenhuur.** We geven prioriteit aan het bouwen van middenhuurwoningen voor jongeren, starters en alleenstaanden. Hiervoor zetten we een stadsbreed fonds in, waarbij de winst uit dure woningen in een bouwproject wordt gebruikt om betaalbare woningen op andere plekken in de stad mogelijk te maken.
- **Investeren in betaalbare koopwoningen.** We zorgen er wel voor dat deze woningen ook voor toekomstige kopers betaalbaar blijven. Dit doen we met sociaal grondbeheer zodat de prijs van de woning laag blijft. Ook gebruiken we een kettingbeding. Daarmee leggen we vast dat de woning niet te duur verkocht mag worden. Zo blijft betaalbaar kopen ook later mogelijk.
- **Voortzetten van succesvolle ‘Utrechtse Aanpak’ voor woningbouw.** Als bouwprojecten vastlopen door strenge regels of hoge kosten, blijft de gemeente in gesprek met bouwers om samen oplossingen te vinden. We bekijken open en eerlijk de kosten en versoepelen waar mogelijk de bouwregels. Dankzij deze succesvolle ‘Utrechtse Aanpak’ zijn er, mede dankzij D66, maar liefst 7.500 nieuwe woningen gebouwd die er anders niet waren gekomen.
- **Sluiten van een Utrechtse Woondeal.** Werkgevers hebben er baat bij dat hun medewerkers in de stad kunnen wonen. De gemeente moet daarom met de Top 35 grootste Utrechtse werkgevers om tafel. Samen maken ze afspraken over hoe deze werkgevers kunnen helpen bij het bouwen van meer betaalbare woningen. Zo dragen zij actief bij aan een betere woningmarkt in de stad.
- **Nieuwe woonvormen blijven stimuleren.** We stimuleren *Friends*-woningen, maar ook het splitsen en optoppen van bestaande woningen en de omvorming van kantoren. De vergunningen om te splitsen of te delen worden gratis en we versimpelen de regels, maar handhaven streng op misbruik.
- **Meer gemeenschappelijke studentenhuizen.** Studenten zorgen dat Utrecht bruist. We zetten ons in voor meer betaalbare studentenhuisvesting, zodat studenten makkelijker een plek vinden om te wonen tijdens hun studie. Studeren, werken en een sociaal leven combineren is al druk genoeg. D66 stimuleert samenwonen met gedeelde voorzieningen als een badkamer en keuken, omdat dit woonruimte efficiënter maakt en de sociale verbinding tussen studenten versterkt. We gaan met het Rijk in gesprek om dit ook fiscaal aantrekkelijk te maken. Zo kunnen studenten onbezorgd genieten van hun studententijd.
- **Betaalbare seniorenwoningen en betere doorstroming.** We bouwen comfortabele en betaalbare woningen die passen bij de wensen van senioren. Met programma’s als *Groot naar Beter* en de *Verhuiscoach* bieden we hulp bij het vinden van een woning die beter bij hen past. Zo wordt verhuizen makkelijker én komt er ruimte vrij voor gezinnen om door te stromen.

- **Meer langjarige zekerheid voor bouwers.** We lassen een pauze in voor extra bovenwettelijke regels voor woningen zodat bouwers zich optimaal kunnen richten op het bouwen van nieuwe woningen.
- **Gerichte grondinkoop door de gemeente.** Omdat grond schaars is in Utrecht, koopt de gemeente op plekken met grote bouwprojecten extra grond. Dit geeft de gemeente meer invloed en zeggenschap om de bouw te versnellen.

1.2 Bouwen voor de toekomst

Wij willen dat er in de gemeente Utrecht 3.000 woningen per jaar worden gebouwd. We bouwen hoger en circulair. We geven ruim baan aan groen en minder aan de auto in het straatbeeld. De woningnood vraagt om lef, maar niet om roekeloze keuzes waar de stad in de toekomst last van krijgt.

D66 kiest voor:

- **Bouwen in de hoogte.** We stellen hoogbouw als uitgangspunt bij elk nieuw project, zodat we snel meer woonruimte creëren. Dit draagt bij aan het stedelijke karakter van Utrecht en is een pragmatische oplossing om snel meer woningen te bouwen. Daarbij bouwen we ook tweelaagse gezinswoningen binnen deze hoogbouw, zodat er ruimte is voor verschillende woonwensen.
- **Zorgen voor een stad waar wat te beleven valt.** We bouwen een stad waar wat te beleven valt en te doen is, dus we hebben altijd oog voor de ruimte die nodig is voor cultuur, sport, zorg, beleving en verwondering. Dat doen we door bij elk bouwproject rekening te houden met voorzieningen die het leven in de stad rijker en aantrekkelijker maken, nu en in de toekomst.
- **Lage parkeernorm voor meer groen en woningen.** Minder parkeerplaatsen betekent dat we de beschikbare ruimte slimmer kunnen gebruiken. Dit maakt het mogelijk om meer woningen te bouwen, de stad te vergroenen en tegelijkertijd duurzame mobiliteit, zoals fietsen en openbaar vervoer, te stimuleren.
- **Bevorderen van circulaire en natuurinclusieve bouw.** We stimuleren duurzame materialen en methoden, zoals houtbouw en groene daken. Circulair bouwen geeft materialen een tweede leven, terwijl natuurinclusief bouwen groen en natuur terugbrengt in de stad. Zo versterken we de biodiversiteit en maken we de leefomgeving gezonder en aantrekkelijker. Met een grootschalig isolatieplan verduurzamen we oude tochtige woningen.
- **Stoppen met tijdelijke woningbouw.** We zien dat tijdelijke woningbouw zich niet heeft bewezen als oplossing voor Utrecht, vanwege hoge doorlooptijden en kosten. We kiezen daarom voor het bouwen van permanente woningen als toekomstbestendige oplossing.

143

144 [KADER]: Slimme oplossingen

145 **Stimuleren van doorstroming via coöperatieve woonvormen**

146

147 D66 gelooft in coöperatief wonen als dé manier om toekomstbestendig, sociaal en
148 betaalbaar wonen voor ouderen mogelijk te maken. Bewoners vormen samen een hechte,
149 kleinschalige en groene gemeenschap, met een eigen voordeur én fijne gedeelde ruimtes
150 om – voor wie dat wil – samen te koken, eten of activiteiten te organiseren. Zo ontstaat een
151 buurt waar mensen zelfstandig wonen én naar elkaar omzien. Ook dat is een vorm van
152 preventie: samen word je beter oud!

153 Wanneer mensen tijdig verhuizen vanuit een bewuste en positieve keuze, komt de
154 woningmarkt in beweging: ouderen maken ruimte voor gezinnen, die op hun beurt weer
155 plaats maken voor starters. Zo ontstaat doorstroming en krijgt iedereen de kans om op het
156 juiste moment te wonen in een huis dat echt bij hen past.

157

158 **1.3 Een eerlijke kans op een sociale huurwoning**

159 Wie een sociale huurwoning zoekt, staat vaak jarenlang op de wachtlijst. Daardoor vissen
160 veel jongeren, starters en mensen met een middeninkomen achter het net. D66 vindt
161 daarom dat er meer sociale huurwoningen gebouwd moeten worden en de bestaande
162 woningen beter verdeeld moeten worden. Want iedereen verdient een eerlijke kans op een
163 thuis in Utrecht.

164 **D66 kiest voor:**

- 165 • **Meer kans op een sociale huurwoning voor jongeren en starters.** D66 wil meer
166 sociale huurwoningen verloten, zodat jongeren en starters niet meer jarenlang
167 hoeven te wachten op een betaalbaar huis. Dit zorgt voor een eerlijkere verdeling
168 tussen generaties. Daarnaast geven nieuwe huurders hun plek op de wachtlijst door,
169 waardoor de doorstroom toeneemt en meer Utrechters sneller een passende woning
170 vinden. Bij deze wijziging worden mensen met een urgentieverklaring niet benadeeld.
- 171 • **Pact met woningbouwcorporaties.** We sluiten een pact met woningcorporaties om
172 middeldure huurwoningen te bouwen. Daarbij nemen we financiële en juridische
173 drempels weg en bieden we grond goedkoper aan. Zo kunnen corporaties sneller en
174 op grotere schaal bouwen. Samen pakken we de woningnood aan.
- 175 • **Extra woningen voor mbo'ers, starters en cruciale beroepen.** We bouwen gericht
176 extra woningen voor mbo'ers, starters en beroepen zoals zorgmedewerkers en
177 leraren, zodat zij in Utrecht kunnen wonen en werken.
- 178 • **Splitsing van corporatiewoningen stimuleren.** Door grotere corporatiewoningen te
179 splitsen waar dat kan, creëren we sneller extra woonruimte.
- 180 • **Verhuis- en ruilbonus voor doorstromers.** We stimuleren huurders om door te
181 stromen naar een kleinere woning met een verhuis- en ruilbonus, zodat woningen
182 beter benut worden.
- 183 • **Eerlijke verdeling van kwetsbare doelgroepen in de regio.** Met bindende
184 afspraken met omliggende gemeenten zorgen we voor een betere en eerlijke
185 spreiding van kwetsbare groepen binnen de regio Utrecht.

- **Gemengde wijken bevorderen.** Meer sociale huur in bijvoorbeeld de binnenstad en meer middenhuur in Overvecht versterkt de diversiteit en leefbaarheid in onze wijken.
- **Alleen sloop en verkoop als meer sociale huur terugkomt.** We staan alleen sloop en verkoop toe als er gegarandeerd méér sociale huurwoningen voor terugkomen.

1.4 Voorkomen van dak- en thuisloosheid

Dak- en thuisloosheid groeit in Utrecht en raakt mensen diep. Zonder woning kan je niet echt vrij zijn, en mensen verliezen ook hun gezondheid en toekomstperspectief. D66 gelooft dat voorkomen beter is dan genezen. In plaats van tijdelijke oplossingen zoals de kostbare noodopvang, kiezen wij voor preventie en huisvesting. We steunen het Nationaal Actieplan Dakloosheid: Eerst een Thuis.

D66 kiest voor:

- **Extra studio's voor mensen zonder dak, met voorrang.** We bouwen meer betaalbare studio's en zorgen dat mensen die dakloos zijn hier als eerste terecht kunnen.
- **Snelle opvang met tijdelijke woonruimtes.** Totdat er genoeg studio's zijn, stimuleren we slimme tijdelijke woonvormen die écht helpen, zoals snelle opvang met onzelfstandige woonruimtes en projecten als Kamers met Aandacht.
- **Vroege signalering en passende hulp.** We starten met het Upstream-project op middelbare scholen om het risico op dak- en thuisloosheid vroeg te signaleren en tegelijk schoolprestaties te verbeteren. Met de betere ETHOS-light telling herkennen we dakloosheidsrisico's bij meer mensen, zodat we mensen sneller kunnen helpen en met voorrang kunnen huisvesten.

Zie ook het hoofdstuk *Veiligheid*

1.5 Rijnenburg wordt een bruisende stadswijk

D66 zet zich al jaren in voor de stadswijk in de polder Rijnenburg, in het zuidwesten van Utrecht. In 2035 starten we met bouwen. Hier verrijst een groene en levendige stadswijk waar 22.000 tot 25.000 mensen straks kunnen wonen, ontmoeten en bewegen - omringd door groene natuur en verbonden met de rest van de stad dankzij de snelle Merwedelijn.

D66 kiest voor:

- **Volgens afspraak starten met bouwen in 2035.** We zorgen voor een stadswijk met een hoge dichtheid aan woningen én voorzieningen. Het hart van Rijnenburg wordt een bruisende plek met ruimte voor horeca, winkels en cultuur die ertoe doet – lokaal én nationaal.
- **Voorzieningen in Rijnenburg samen bouwen met Utrechters.** We gaan via een Burgerberaad in gesprek met Utrechters over hun wensen voor Rijnenburg op het gebied van natuur, cultuur, recreatie en sport. Op basis van die wensen starten we in 2030 met de aanleg van de eerste voorzieningen in het noorden van de polder.
- **Snel en duurzaam van en naar Rijnenburg.** De Merwedelijn maakt Rijnenburg goed bereikbaar en stimuleert duurzaam reizen, zodat deze moderne wijk snel en makkelijk bereikbaar is.

- 226   • **Natuur en ruimte voor ontmoeting en beweging in Rijnenburg.** In het noorden
227   komt een groen natuurgebied waar Utrechters kunnen sporten en recreëren. Hier
228   komen ook windmolens en een groot terrein voor festivals en concerten. In het
229   middengebied brengen we de oude stroom van de IJssel weer tot leven. Bovendien
230   krijgt Rijnenburg een modern, groen sportcomplex met een roeibaan voor Utrechtse
231   roeiverenigingen en plek voor diverse andere sporten.

232   1.6 Misstanden op de woningmarkt hard aanpakken

233   D66 vindt dat iedereen recht heeft op een eerlijke kans op een betaalbare woning. Op een
234   krappe woningmarkt pakken we misstanden op de woningmarkt stevig aan.

235   **D66 kiest voor:**

- 236   • **Leegstandsheffing voortzetten.** D66 vindt dat woningen niet leeg mogen blijven
237   staan om winst te maken. We zorgen dat deze huizen beschikbaar komen voor
238   mensen die er echt willen wonen, zodat zij sneller een betaalbaar huis kunnen
239   vinden.
- 240   • **Bekendheid Huurteams vergroten.** We zorgen dat iedereen, ook internationale
241   studenten en arbeidsmigranten, weet waar ze terecht kunnen bij huurproblemen.
- 242   • **Zwarte lijst voor huisjesmelkers.** Slechte verhuurders die te hoge huren vragen of
243   huurders slecht behandelen, sluiten we uit van de woningmarkt. Zo voorkomen we
244   uitbuiting van huurders en maken we de markt eerlijker.
- 245   • **Voorlichting over huurdersrechten.** We zorgen dat huurders weten wat hun
246   rechten zijn. Goed geïnformeerde huurders kunnen beter opkomen voor zichzelf en
247   misstanden voorkomen.

248   1.7 Sneller bouwen met slimme participatie

249   Utrecht bouwen we samen, maar de bouw van broodnodige woningen loopt te vaak
250   vertraging op door onnodige bezwaarprocedures die vooral blokkeren. Het recht om
251   bezwaar te maken is nu vaak sterker dan het recht op een woning. Hierdoor moeten
252   woningzoekenden nog langer wachten. D66 vindt dat participatie moet gaan over h  e we
253   bouwen, niet   f en hoeveel. Daarom geven we woningzoekenden een vaste stem, pakken
254   we misbruik actief aan en versnellen zo de woningbouw.

255   **D66 kiest voor:**

- 256   • **Introduceren van een ‘Raad voor Woningzoekenden’.** Dankzij een voorstel van
257   D66 krijgen woningzoekenden een actieve stem bij de bouw van nieuwe woningen.
258   Zo zorgen we voor een evenwichtige belangenafweging;
- 259   • **Slimme participatie.** We richten participatie binnen de gemeente Utrecht slimmer in
260   als het gaat om ruimtelijke planning. We onderzoeken hoe we meer draagvlak
261   kunnen krijgen voor woningbouw en welke lokale maatregelen helpen om misbruik
262   van participatie tegen te gaan.
- 263   • **Utrecht als pilotgemeente voor landelijke versnellingsplannen.** D66 wil landelijk
264   plannen uitrollen om de bouw van nieuwe woningen te versnellen. Dit doet D66 door
265   regels te versoepelen en misbruik van participatie en bezwaarprocedures aan te

266 pakken. Utrecht moet een van de pilotgemeenten zijn waar deze plannen als eerste
267 worden uitgerold.
268 • **Introduceren van een ‘Rijdende Bouwrechter’**. We benoemen een Rijdende
269 Bouwrechter die snel en onafhankelijk tot een oordeel komt bij conflicten tussen
270 bezwaarmakers en bouwers;

271 *Zie ook het hoofdstuk [Participatie](#)*

2. Klimaat en openbare ruimte: samen bouwen aan een groene stad

D66 kiest voor een groen Utrecht waar innovatie en circulariteit bijdragen aan een leefbare en toekomstbestendige stad.

Utrecht wordt warmer, droger en krijgt te maken met een steeds extremer klimaat.

Onze stad moet een plek blijven waar Utrechters van alle leeftijden zich prettig voelen, kunnen ontspannen en elkaar ontmoeten in groene parken, schaduwrijke straten en schoon water. Maar het veranderende klimaat maakt dit steeds uitdagender.

Groen is volgens D66 de sleutel voor een gezonde, leefbare en bruisende stad. Het zorgt voor verkoeling, frisse lucht en ruimte voor natuur en wateropvang. Zo'n stad ontstaat niet vanzelf: het vraagt om slimme keuzes in hoe we bouwen, ontwikkelen en onze openbare ruimte inrichten.

Tegelijk staat onze energievoorziening onder druk. Stroom en warmte zijn niet vanzelfsprekend meer, terwijl de vraag blijft groeien. **Daarom kiest D66 voor investeren in een duurzaam en innovatief energienet**, zodat nieuwe woningen en bedrijven kunnen aansluiten op lokale, groene energiebronnen.

Innovatie speelt hierbij een cruciale rol: met vernieuwende oplossingen maken we Utrecht klimaatbestendig en toekomstgericht. We investeren doelgericht in groene, schaduwrijke plekken en schoon water, en ondersteunen bewoners en ondernemers bij het ontwikkelen en toepassen van duurzame energie en circulaire oplossingen.

Zo bouwen we samen aan een groene, duurzame stad waar iedereen zich thuis voelt.

2.1 Een groene straat voor elke Utrechter

In Utrecht willen bewoners verkoeling, speelruimte en ontmoetingsplekken. De huidige vergroening gaat te langzaam, terwijl juist meer groen essentieel is voor een leefbare en groeiende stad. D66 kiest daarom voor versnelling.

D66 kiest voor:

- **Speelplekken en schaduw in elke straat.** We realiseren tuin- en boomstraten bij elke herinrichting, met ruimte om te spelen, voor schaduw en verkoeling.
- **Overall in de stad uitzicht op groen.** We omarmen het 3-30-300-principe voor stadsgroen: vanuit elk raam zicht op minimaal 3 bomen, minstens 30% groen zichtbaar op luchtfoto's en maximaal 300 meter afstand tot het dichtstbijzijnde park(je).
- **Minder parkeerplekken, meer leefruimte.** We schrappen ieder jaar minimaal 120 parkeerplekken. De buurt bepaalt zelf wat ervoor in de plaats komt.

2.2 Verkoeling, schoon (zwem)water en gezonde lucht

Op warme dagen zoeken Utrechters massaal verkoeling in het water, terwijl de druk op zwemlocaties én de luchtkwaliteit toeneemt door fijnstof van verkeer en houtkachels. D66 wil een stad waar je vrij ademt, zwemt in schoon water en geniet van groene, koele plekken. Daarom kiezen we voor hittebestendige oplossingen, schone lucht en voldoende schoon (zwem)water, zodat iedereen – nu én later – gezond en prettig kan leven in onze stad.

311 **D66 kiest voor:**

- 312 • **Twee nieuwe zwemlocaties.** We investeren in twee nieuwe plekken waar
313 Utrechtse kunnen zwemmen en elkaar ontmoeten: er komt een levendig stadsstrand
314 bij de Werkspoorkathedraal en een verfrissende zwemplek bij Noorderpark-
315 Ruigenhoek.
- 316 • **Aandacht voor kwetsbare groepen in hitteplan.** We breiden het hitteplan uit met
317 koelteplekken voor ouderen. Bijvoorbeeld door extra voorzieningen te creëren in
318 wijken waar veel 75+'ers wonen. Daarnaast bieden we hittebestendig woonadvies
319 naast isolatieadvies, stimuleren we gevelgroen en nemen we geveltuinen standaard
320 op bij nieuwbouw.
- 321 • **Verbeteren van onze luchtkwaliteit.** We scherpen de regels voor houtstook aan om
322 de luchtkwaliteit in Utrecht te verbeteren. Bij windstil weer, wanneer rook langer blijft
323 hangen, mag er niet gestookt worden. Daarnaast breiden we de milieuzone uit. Zo
324 maken we de lucht schoner voor iedereen.
- 325 • **Makkelijker subsidie aanvragen voor groene daken.** We blijven subsidie
326 verstrekken voor groene daken en maken we het makkelijker om dit aan te vragen.
327 Ook geven we actief aanbevelingen voor betrouwbare leveranciers.
- 328 • **Stimuleren van waterbesparing.** We stimuleren waterbesparing via blauw-groene
329 daken, regentonnen bij nieuwbouw en experimenten met hergebruik van regenwater
330 in woningen.

331 **2.3 Afvalvrije straten: de basis van een fijne buurt**

332 Niemand wordt blij van volle containers, rondslingerend grofvuil of afval dat dagen blijft
333 liggen. Het maakt straten rommelig en tast het vertrouwen in de gemeente aan. Wij willen
334 een Utrecht waar schoon de norm is – met goed werkende voorzieningen, duidelijke
335 informatie en een makkelijke manier om problemen te melden. En vooral: een stad waar we
336 samen afval voorkomen én zorgen dat wat er ligt snel wordt opgeruimd.

337 **D66 kiest voor:**

- 338 • **Afvalknelpunten aanpakken.** We pakken 'afvalknelpunten' aan met extra
339 containers of vaker ophalen waar nodig, en maken het laagdrempeliger om
340 meldingen te doen door de meldwebsite actief onder de aandacht te brengen via
341 wijkbrieven en informatie voor nieuwe bewoners.
- 342 • **Grofvuil sneller ophalen en extra containers plaatsen.** We halen grofvuil sneller
343 op om afvalophoping en bijplaatsing te voorkomen. Daarnaast experimenteren met
344 grofvuilcontainers op plekken waar de overlast het grootst is.
- 345 • **Statiegeldbakken in de openbare ruimte.** We koppelen statiegeldbakken aan
346 openbare afvalbakken om recycling te stimuleren en beschadiging van bakken tegen
347 te gaan.

348 **2.4 Vandaag investeren voor de stroom van morgen**

349 Een sterk en betrouwbaar elektriciteitsnet is de ruggengraat van onze economie,
350 woningbouw en verduurzaming: zonder stroom ligt alles stil. Daarom investeert D66 nú in
351 een toekomstbestendig netwerk, zodat Utrecht klaar is voor de groei van morgen.
352 Tegelijkertijd is de schoonste energie de energie die je niet verbruikt. Energiebesparing
353 houdt wonen betaalbaar, verlaagt de druk op het net en voorkomt energiearmoede. D66
354 kiest voor duidelijke afspraken, ondersteuning en handhaving om verspilling tegen te gaan
355 en iedereen mee te nemen in de energietransitie.

356 **D66 kiest voor:**

- 357 • **Meer regie op netcongestie.** We willen dat de gemeente meer regie voert over
358 netcongestie, zodat bewoners en bedrijven de vrijheid houden om te verduurzamen
359 op hun eigen manier. Daarbij werken we nauw samen met de provincie. Daarnaast
360 verzwaren we het elektriciteitsnet, waarbij we de focus leggen op het verkrijgen van
361 grond in Utrecht-Noord voor een nieuw hoogspanningsstation.
- 362 • **Plaatsen van meer transformatorhuisjes.** We versoepelen het vergunningsbeleid
363 voor de bouw van transformatorhuisjes en onderstations. Daarbij letten we goed op
364 dat ze niet te veel opvallen in de omgeving.
- 365 • **Energiebesparing aanscherpen.** We verscherpen de energiebesparingsplicht voor
366 bedrijven en versnellen de overstap naar ledverlichting en de isolatie van slecht
367 geïsoleerde woningen.
- 368 • **Stimuleren van initiatieven uit de stad.** We stimuleren bottom-up initiatieven zoals
369 Energie-U, Inclusieve Energietransitie in Kanaleneiland en Stichting Technotrend.

370 **2.5 Slim innoveren voor duurzame energie**

371 De energietransitie vraagt om slimme oplossingen – van lokale opwekking tot flexibiliteit in
372 verbruik. Door te innoveren ontstaan nieuwe mogelijkheden voor woningbouw, bedrijvigheid
373 en duurzaamheid. D66 kiest voor samenwerking, experiment en regie – want alleen als we
374 durven vernieuwen, bouwen we aan een leefbare toekomst.

375 **D66 kiest voor:**

- 376 • **Samenwerken met bedrijven en netbeheerders.** We maken afspraken met
377 bedrijven over flexibel energieverbruik en stimuleren samen met netbeheerders
378 batterijopslag op logische plekken.
- 379 • **Als gemeente de regie pakken.** We gaan in gesprek met netbeheerders, de
380 provincie en het Rijk om te bepalen welke financiële impulsen nodig zijn om
381 problemen rondom netcongestie te verhelpen.
- 382 • **Innovatie faciliteren.** We ondersteunen V2G-laden en buurtbatterijen, binnen de
383 grenzen van de wet, en creëren ruimte voor slimme pilots met maatschappelijke
384 meerwaarde.

385 **2.6 Betaalbare warmte mag geen luxe zijn**

386 Iedere Utrechter moet kunnen wonen in een comfortabel, duurzaam en betaalbaar huis. De
387 warmtetransitie is cruciaal voor een toekomst zonder aardgas, maar mag niet leiden tot
388 nieuwe ongelijkheid. D66 zet daarom in op collectieve warmte-oplossingen, eerlijk beleid
389 voor bewoners en een overheid die zelf het goede voorbeeld geeft.

390 **D66 kiest voor:**

- 391 • **Tegengaan van energiearmoede.** We zetten vol in op het bestrijden van
392 energiearmoede via bindende prestatieafspraken met woningcorporaties,
393 laagdrempelig energieadvies en ontzorging van Utrechters bij isolatiemaatregelen.
- 394 • **Utrecht aardgasvrij.** We zetten actief in op het aardgasvrij maken van buurten, met
395 collectieve warmtenetten, ontwikkeling van aardwarmte en ondersteuning van VvE's
396 en huurders.

- 397   • **Als gemeente het goede voorbeeld geven.** We verduurzamen ons eigen vastgoed
398   en benutten beleidsruimte voor duurzame gebiedsontwikkeling en een lokaal
399   warmtebedrijf.

400   2.7 Circulair denken centraal

401   D66 kiest voor een economie zonder afval: een circulaire economie. Wij geloven in
402   hergebruik, innovatie en samenwerking, en zetten in op een fundamentele
403   systeemverandering die Utrecht toekomstbestendig en duurzaam maakt. De gemeente moet
404   daarbij zelf het goede voorbeeld geven. We betrekken Utrechters bij de circulaire economie
405   en geven ondernemers ruimte om te vernieuwen. Zo maken we van circulair denken ook
406   écht circulair doen.

407   D66 kiest voor:

- 408   • **Circulair denken centraal in de gemeente.** Utrecht geeft zelf het goede voorbeeld:
409   gemeentelijke processen en aanbestedingen worden circulair, van werkkleding tot
410   grote bouw- en infraprojecten. Circulariteit wordt voortaan standaard meegenomen in
411   ontwerp en besluitvorming. Daarnaast willen we strengere circulariteitseisen
412   opnemen in het gemeentelijk inkoopbeleid. Ook versoepelen we samen met
413   omgevingsdiensten regels die circulaire initiatieven nu in de weg staan.
- 414   • **Stimuleren van bewonersinitiatieven.** We stimuleren en ondersteunen initiatieven
415   uit de buurten, zoals *repair cafés* waar Utrechters hun kapotte spullen kunnen
416   opknappen.
- 417   • **Elke milieustraat wordt een upcycle centrum.** Sinds 2025 is dankzij D66 het
418   eerste upcycle centrum in Utrecht een feit. Wij maken van elke milieustraat een
419   upcycle centrum. Dit zijn de milieustraten van de toekomst: plekken waar niets
420   zomaar afval is, maar materialen en producten eerst een tweede kans krijgen; waar
421   creatieve en duurzame ondernemers waarde scheppen uit wat anderen afdanken; en
422   waar jong en oud leren over de échte waarde van grondstoffen in een circulaire
423   economie.
- 424   • **Samen circulair investeren in de regio.** We investeren in regionale samenwerking,
425   zodat circulaire hubs die veel ruimte opnemen, gedeeld kunnen worden met
426   omliggende gemeenten.

427   *Voor onze andere standpunten over circulariteit, zie hoofdstuk **Economie***

3. Mobiliteit: Slim en duurzaam bereikbaar

D66 kiest voor een veilig, groen en leefbaar Utrecht, waar iedereen zich vrij en zelfstandig kan verplaatsen – van jong tot oud.

D66 staat voor vrijheid én duurzaamheid – ook in hoe we ons verplaatsen. Iedereen moet zich veilig, betaalbaar en zelfstandig kunnen bewegen, of je nu 8 of 80 bent. Daarom kiezen we bij het inrichten van de stad **voor duurzaam vervoer: fietsen, lopen, openbaar vervoer en deelmobiliteit.** Zo maken we Utrecht groener, gezonder en toegankelijker voor iedereen.

D66 gelooft in de ‘10-minutenstad’: een stad waarin je dagelijkse voorzieningen binnen tien minuten bereikbaar zijn, zonder dat je daarvoor altijd een auto nodig hebt. Tegelijkertijd weten we dat Utrecht geen eiland is. Voor werk, mantelzorg of recreatie moeten Utrechters vaak buiten de stad zijn. Daarom houden we rekening met de auto, maar willen we daar in de stad zo min mogelijk een beroep op doen. Dat is het gezondst, veiligst en prettigst voor iedereen.

Er is niet één oplossing voor mobiliteit en bereikbaarheid. In onze dichtbevolkte gemeente is de openbare ruimte schaars. Daarom zetten we in op **groene straten met speeltuinen, sportvelden, parken en bomen.** We planten meer bomen en realiseren meer voorzieningen in buurten en wijken, zodat je er lopend of fietsend kunt komen. **Daarnaast bouwen we met lage parkeernormen, zodat de beschikbare ruimte echt ten goede komt aan mensen en groen.**

We kiezen voor wijken waar kinderen veilig kunnen spelen en mensen elkaar ontmoeten. **Daarom investeren we in verkeersveiligheid en voeren we zo snel mogelijk 30 km/u per uur in de hele stad in.**

Zo bouwen we stap voor stap aan een Utrecht dat groener, gezonder en vrijer is – een stad waar iedereen zich veilig en zelfstandig kan verplaatsen, van jong tot oud.

3.1 Verkeersveilige straten, waar niemand zich onveilig voelt in het verkeer.

Verkeersveiligheid is geen luxe, maar een basisvoorwaarde voor een leefbare stad. Of je nu fietst, loopt of rijdt: iedereen moet zich veilig voelen in het Utrechtse verkeer – van basisschoolleerling tot oudere voetganger. D66 kiest voor een stad waar snelheid wordt teruggedrongen, gevaarlijke kruispunten worden aangepakt en routes veiliger worden ingericht, met prioriteit voor fietsers en voetgangers.

D66 kiest voor:

- **Snelheid van 30 km/u wordt de norm.** We voeren 30 km/u als norm versneld in, met borden, belijning, een communicatiecampagne en transformeren straten naar ‘auto te gast’ bij herinrichting. Dit gebeurde al op de Catharijnesingel richting het Ledig Erf – mede dankzij het initiatief van D66.

- 466   • **Aanpakken van gevaarlijke kruispunten.** We pakken gevaarlijke kruispunten
467   versneld aan, met prioriteit voor plekken waar voetgangers en fietsers vaak in
468   botsing komen met auto's.

469   *Voor onze standpunten over veiligheid op straat voor vrouwen, zie hoofdstuk **Veiligheid***

470

---

471   [KADER]: Slimme oplossingen

472   **Fietsen in Utrecht: sneller, veiliger, aantrekkelijker**

473   Utrecht moet een stad zijn waar iedereen zich veilig en vrij op de fiets kan bewegen. Daarom
474   pakt D66 de gevaarlijkste kruispunten en wegen aan. Met deze oplossingen fietsen kinderen
475   veilig naar school, studenten veilig na het uitgaan naar huis, en kan iedereen zich prettiger
476   en veiliger door de stad bewegen.

477   **D66 kiest voor:**

- 478   • **Draaiweg** wordt veiliger en ruimer ingericht voor fietsers.
479   • **Utrecht Science Park** krijgt een veilige nachtroute voor studenten die uitgaan.
480   • **Fietsroute naar Lage Weide** wordt verbeterd zodat werknemers veilig kunnen
481   fietsen.
482   • **Europaweg in Vleuten** krijgt een veiligere fietsroute.
483   • **Kardinaal de Jongweg** krijgt kortere wachttijden bij verkeerslichten.
484   • **Catharijnesingel richting Ledig Erf** wordt veiliger ingericht door autoverkeer te
485   beperken.
486   • **Niels Bohrweg** wordt verbeterd en voorbereid op een nieuwe fietsbrug.
487   • **Fietsbrug over het Amsterdam-Rijnkanaal (Demkabrug)** zorgt voor een veilige
488   verbinding tussen Overvecht en Cartesius/Papendorp.

489

---

490   **3.2 Utrecht fietsstad**

491   Wij geloven in een stad waar je alles binnen tien minuten kunt bereiken, zonder auto. De
492   fiets is hét middel voor een gezonde, betaalbare en bereikbare stad. Daarom investeren we
493   in kindvriendelijke schoolroutes, veilige verbindingen naar werk en studie en slimme
494   oplossingen.

495   **D66 kiest voor:**

- 496   • **De 10-minutenstad.** We maken voorzieningen zoals scholen, winkels en
497   werkplekken snel en veilig met de fiets of te voet bereikbaar. Hierbij gaat onze
498   aandacht expliciet uit naar routes naar Utrecht Science Park en Lage Weide.
499   • **Zelfstandig op de fiets naar school.** We vinden dat alle kinderen vanaf 8 jaar
500   zelfstandig naar school zouden moeten kunnen fietsen. Dat maken wij mogelijk met
501   'auto te gast'-routes, het invoeren van schoolstraten en kindvriendelijk ontwerp bij
502   nieuwe scholen.
503   • **Veiligere fietspaden door zwaardere fietsen naar de rijbaan te verplaatsen.** E-
504   bikes, fatbikes en pedelecs zijn niet meer weg te denken uit het straatbeeld. Tegelijk

505 willen we dat het fietspad veilig en prettig blijft voor kinderen, ouderen en iedereen
506 die rustig fietst. Daarom willen we snellere en zwaardere vrachtbakfietsen en fatbikes
507 naar de rijbaan verplaatsen. Zo kunnen kwetsbare verkeersdeelnemers zich veilig
508 blijven voelen in het verkeer.
509 • **Een veilige fietsroute naar Lage Weide.** We maken de fietsroute naar Lage Weide
510 veiliger voor iedereen door ontbrekende fietspaden aan te vullen en de route beter te
511 verlichten.

512 3.3 Veilige en toegankelijke wandelstraten

513 Een fijne stad begint met straten waar iedereen zich welkom voelt. D66 wil autoluwe straten
514 waar voetgangers de ruimte krijgen en stoepen vrij zijn van obstakels. Zo wordt de stad een
515 plek om elkaar te ontmoeten en te genieten, niet alleen passeren.

516 D66 kiest voor:

- 517 • **Autovrije grachten.** We heffen parkeerplaatsen op de grachten versneld op, met
518 draagvlak van bewoners, en bieden goede alternatieven zoals parkeergarages en
519 P+R's. We maken uitzonderingen mogelijk voor ondernemers en mindervalide
520 inwoners. Zo blijft de binnenstad bereikbaar.
- 521 • **Kindvriendelijke buurten.** We richten nieuwbouwwijken zo veel mogelijk autovrij in,
522 zodat kinderen vrij en veilig kunnen spelen en de buurt kunnen verkennen.
- 523 • **Toegankelijke stoepen.** We zorgen voor toegankelijke stoepen. We maken het
524 makkelijker om parkeervakken om te zetten in fietsparkeervakken. We maken
525 stoepen standaard breed en schaduwrijk. We bieden ruimte aan mensen met
526 hulpmiddelen.

527 3.4 Parkeren met oog voor de stad

528 Je moet je vrij kunnen bewegen in onze stad. Parkeren hoort daarbij, maar mag nooit ten
529 koste gaan van een duurzame, bereikbare en leefbare stad. Daarom kiest D66 voor een
530 eerlijk en flexibel parkeerbeleid dat ruimte maakt voor mensen in plaats van auto's. We
531 verlagen parkeernormen waar die de woningbouw tegenhouden en geven bewoners
532 zeggenschap: een parkeerplek kan ook een boom, een speelplek of een ontmoetingsplek
533 worden. Die keuze geven we aan de buurt.

534 D66 kiest voor:

- 535 • **Meer fietsparkeren.** We creëren meer ruimte voor fietsparkeren, met eenvoudig aan
536 te vragen fietsvlonders en standaard fietsparkeerplekken bij nieuwbouw. Ook bij
537 grondgebonden woningen zonder achterom.
- 538 • **Meer leefruimte in de buurt.** We schrappen jaarlijks minimaal 120 parkeerplekken,
539 waarbij de buurt bepaalt wat ervoor terugkomt.
- 540 • **Gratis bezoekersparkeren.** We bieden 100 uur gratis bezoekersparkeren wanneer
541 betaald parkeren wordt ingevoerd in rustigere wijken (Zone BC) en zorgen voor een
542 goedkopere eerste parkeervergunning.
- 543 • **Parkeerinkomsten investeren in het buurtfonds.** We investeren 10–25% van de
544 parkeerinkomsten in een buurtfonds voor vergroening, bewonersinitiatieven en
545 voorzieningen.

- **Betaald parkeren waar nodig.** We begrijpen de zorgen over betaald parkeren. Daarom voeren we betaald parkeren pas in – in gebieden zoals Vleuten-De Meern – wanneer er aantoonbare en meetbare parkeerdruk is. Zo beschermen we parkeerruimte voor bewoners en ontmoedigen we forenzen die anders in rustige woonwijken parkeren.
- **Een lage parkeernorm en standaard betaald parkeren bij nieuwbouw.** We verlagen parkeernormen bij nieuwbouw en zorgen dat deze woningen toevoegingen, zoals woningsplitsing en optoppen, in plaats van blokkeren. Daarnaast voeren we standaard betaald parkeren in bij nieuwe ontwikkelgebieden om ruimte te maken voor groen en voetgangers.
- **Beperken van grote voertuigen.** We beperken ruimte voor SUV's en pick-ups door parkeervakken niet te vergroten en werken samen met het Rijk aan andere beprijzing en eventueel een verbod voor grote pick-ups.
- **Klimaatbestendig parkeren.** Als we parkeerplekken aanleggen zijn dit standaard waterdoorlatende parkeerplekken. Zo zorgen we ervoor dat we klimaatbestendig bouwen.
- **Slim en toegankelijk parkeren.** We zorgen voor goed werkende parkeerapps, uitzonderingen voor mantelzorgers en voordelige parkeerabonnementen dichtbij huis.

[KADER]: Slimme oplossingen

Parkeerplekken maken ruimte voor leefbaarheid – de buurt bepaalt!

D66 wil dat parkeren niet ten koste gaat van een groene, leefbare buurt. Daarom schaffen we jaarlijks minstens 120 parkeerplekken af. Want wij vinden dat de stad een aantrekkelijke plek moet zijn om te wandelen, winkelen en elkaar te ontmoeten, niet om je auto te stallen. Tegelijkertijd houden we rekening met ondernemers: laden en lossen blijft altijd mogelijk.

De ruimte die vrijkomt door het verwijderen van parkeerplekken geven we terug aan de Utrechters. Bewoners bepalen zelf wat er voor de parkeerplekken in de plaats komt. Zo ontstaat ruimte voor buurtinitiatieven: van kleurrijke plantenbakken tot een koele ontmoetingsplek in de schaduw, of een avontuurlijke speeltuin voor kinderen. Dit regelen we van het 'buurtfonds': het geld dat we ophalen met parkeerinkomsten uit de wijk zelf.

3.5 Deel de stad slim: Verbonden wijken, gedeelde ritten, OV en deelmobiliteit voor iedereen

Toegankelijk, duurzaam en betaalbaar vervoer is essentieel voor een leefbare stad waar iedereen mee kan doen. Deelvervoer en goed openbaar vervoer bieden alternatieven voor autobezit en verminderen de druk op de ruimte. D66 kiest voor snelle, slimme verbindingen tussen wijken én voor deelmobiliteit als volwaardig onderdeel van het vervoersnetwerk – nu én in de toekomst.

586 **D66 kiest voor:**

- 587 • **Betere bereikbaarheid op korte termijn.** We maken deelmobiliteit toegankelijker. In
588 overleg met leveranciers gaat de leeftijd voor de deel-fiets naar 16 jaar en voor de
589 deelauto naar 18 jaar. Met data zorgen we voor een passend aanbod. De
590 deelbakfiets blijft behouden.
- 591 • **Betaalbare gedeelde mobiliteit.** We ondersteunen buurtinitiatieven om auto's te
592 delen, maken afspraken met werkgevers over lease-auto's en creëren aantrekkelijke
593 overstappunten bij stations buiten Utrecht Centraal.
- 594 • **Sterke OV-verbindingen.** We versterken de OV-verbindingen tussen wijken. Denk
595 aan de Merwedelijn naar Rijnenburg, nieuwe tramlijnen naar Overvecht en het
596 ontlasten van de binnenstad door drukke buslijnen om te zetten in tramlijnen. In de
597 toekomst zorgen we voor snelle en directe verbindingen tussen alle wijken van de
598 stad.

599 **3.6 Slim overstappen maakt de stad bereikbaar voor iedereen**

600 Goede bereikbaarheid is cruciaal voor een leefbare en toegankelijke stad, ook voor mensen
601 die Utrecht van buiten bezoeken. Park & Ride (P+R)-locaties spelen daarin een sleutelrol.
602 Ze moeten goed bereikbaar en duidelijk herkenbaar zijn, en slim verbonden met
603 deelmobiliteit en openbaar vervoer. D66 kiest voor een stad waar je de auto aan de rand laat
604 staan en moeiteloos overstapt op de fiets, bus of tram.

605 **D66 kiest voor:**

- 606 • **Betere benutting van P+R-locaties.** We zorgen voor duidelijke bewegwijzering
607 vanaf de snelweg en zorgen dat elke P+R perfect aansluit op OV en deelmobiliteit.
- 608 • **Scherpe tarieven en betere afspraken.** We hanteren scherpe tarieven bij P+R's en
609 gaan in gesprek met NS over betere afspraken bij P+R's bij treinstations zoals
610 Leidsche Rijn, Overvecht en Zuilen.
- 611 • **Ontwikkeling van 'multimodale hubs'.** We ontwikkelen zogeheten multimodale
612 hubs: centrale plekken waar je makkelijk kunt overstappen van het ene naar het
613 andere vervoermiddel. Denk aan hubs met bewaakte fietsenstalling, deel(bak)fietsen,
614 OV en autodelen op plekken als Westraven, Berlijnplein, Lunetten en Papendorp.

615 **3.7 Utrecht bereikbaar houden met de auto**

616 Utrecht staat voor grote keuzes in bereikbaarheid. Van de Noordelijke Ring tot het water als
617 duurzame transportroute: mobiliteit vraagt om visie en lef. D66 durft te kiezen voor slimme,
618 toekomstbestendige oplossingen die onze stad leefbaar houden – voor bewoners van nu en
619 generaties na ons.

620 **D66 kiest voor:**

- 621 • **80 km/u invoeren over de gehele Ring Utrecht.** We werken aan een integrale visie
622 op de hele ring Utrecht: met 80 km/u als standaard, op de Noord-ring verdiept waar
623 het kan, met aparte rijbanen voor doorgaand verkeer op de A12 en A2.
624

- 625
- 626
- 627
- 628
- 629
- 630
- 631
- **Verzet tegen de verbreding van de A27.** We blijven ons verzetten tegen de verbreding van de A27 buiten de bak. Daarbij onderzoeken we juridische en politieke middelen om dit tegen te houden. We zetten in op het Alternatief Ring Utrecht, dat goedkoper én effectiever is.
  - **Uitbreiding van vervoer over water.** We breiden vervoer over water uit. Elektrische schepen zorgen voor duurzame stadslogistiek. In de toekomst varen er ook passagiers mee. Dat doen we samen met initiatieven zoals Port of Utrecht.

II. Bruisend Utrecht

**Samen investeren in talent,
economie en cultuur**

633 Utrecht bruist. Van creativiteit, ondernemerschap en talent. Als vierde stad van Nederland is
634 er altijd iets te beleven: een energiek nachtleven, plekken waar je elkaar ontmoet en
635 momenten die je laten verwonderen. We investeren in cultuur die inspireert, in onderwijs dat
636 talenten laat groeien en in een sterke, duurzame economie waar Utrechters kunnen
637 ondernemen én verdienen. En we zorgen dat iedereen kan meedenken en meedoen, met
638 eerlijke kansen voor iedereen. Want alleen samen maken we onze stad nog sterker, mooier
639 en vrijer.

640 **Speerpunten:**

641 **Onderwijs** | *D66 kiest voor onderwijs dat talenten laat bloeien, kansen geeft en vrijheid biedt*
642 *om te leren en ontwikkelen.*

- 643 → D66 wil dat Utrecht een echte studentenstad blijft. We pakken de woningnood voor
644 studenten daarom aan en bouwen meer kamers met gedeelde voorzieningen.
- 645 → We zorgen dat iedere leerling een gelijke kans krijgt om zichzelf te ontwikkelen. Dit
646 doen we onder andere met een kansrijke schooldag – met ontbijt, lunch, sport en
647 cultuur, voor elk kind.
- 648 → Voor D66 staat de docent centraal. We bouwen meer woningen voor docenten en
649 leraren, dagen ambtenaren uit om voor de klas te gaan staan en we geven docenten
650 de vrijheid om hun vak uit te oefenen.

651 **Economie** | *D66 kiest voor een duurzame en inclusieve economie die mens en planeet*
652 *versterkt, waar ondernemerschap bloeit en creativiteit en innovatie beloond worden.*

- 653
- 654 → Ondernemers geven onze stad kleur. Wij geven zoveel als mogelijk ruimte om te
655 innoveren en stimuleren de ontwikkeling van nieuwe broedplaatsen.
- 656 → We breiden het succes van de Utrechtse *startup* en *scale-up* hub *DotSlash* uit tot de
657 eerste 'Digitale Scale-up Campus' van Nederland.
- 658 → Er komt een Aanjager Nieuwe Horeca met als doel om saaie en beloftevolle plekken
659 in de stad om te toveren tot bruisende terrassen.

660

661 **Cultuur** | *D66 kiest voor een creatief en bruisend Utrecht waar cultuur iedereen verbindt en*
662 *makers de ruimte krijgen.*

- 663
- 664 → D66 wil van onze stad een aantrekkelijke plek maken voor bezoekers, artiesten en
665 kunstenaars van ver buiten Utrecht. Er komt daarom een nieuwe concertlocatie en
666 een vast festivalterrein.
- 667 → Wij willen van Utrecht dé literaire hoofdstad van Nederland maken.
- 668 → We geven letterlijk ruimte aan (nacht)cultuur, kunstenaars, artiesten en
669 amateurkunstenaars. We beschermen daarnaast de bestaande
670 uitgaansgelegenheden.

4. Onderwijs: Talenten laten bloeien

D66 kiest voor onderwijs dat talenten laat bloeien, kansen geeft en vrijheid biedt om te leren en ontwikkelen.

Onderwijs is de sleutel tot persoonlijke vrijheid. Voor D66 betekent vrijheid dat je je leven zelf kunt vormgeven, je talenten kunt ontwikkelen en de ruimte krijgt om je dromen waar te maken.

Utrecht is dé onderwijsstad van Nederland. Met alle onderwijsinstellingen bruist de stad van kennis en talent. Studenten geven Utrecht energie, maar woningtekorten en groeiende uitdagingen in het onderwijs zetten dat onder druk. D66 wil dat Utrecht een plek blijft waar leren, leven en meedoen vanzelfsprekend zijn.

Ieder talent telt. Of je nu uitblinkt met je hoofd, je handen of met mensen. Met een rijke schooldag, waarin naast goed onderwijs ook ruimte is voor sport, cultuur en gezondheid, verkleinen we verschillen. De Bibliotheek Utrecht speelt hierin een onmisbare rol als plek waar lezen, digitale vaardigheden en ontmoeten samenkomen.

Zo biedt Utrecht onderwijs dat talenten laat bloeien, kansen geeft en vrijheid brengt om te leren en ontwikkelen.

4.1 Utrecht studentenstad

D66 wil dat Utrecht een echte, bruisende studentenstad blijft – nu én in de toekomst. Studenten vormen een belangrijk onderdeel van de Utrechtse identiteit en laten de stad bruisen. We pakken de woningnood voor studenten daarom aan.

D66 kiest voor:

- **Flexibele woonvormen voor studenten.** D66 wil dat wonen in Utrecht weer toegankelijk wordt voor studenten. We zetten daarom in op meer flexibele woonvormen, zoals het delen van een kamer en meer studentenkamers met gedeelde voorzieningen zoals een keuken en een badkamer. Daarnaast is er veel meer ruimte nodig voor starterswoningen. We willen ook meer friendswoningen bouwen en duidelijk labelen, zodat je makkelijker ziet waar je terecht kunt als je met vrienden wil samenwonen.
- **Aanpakken van stagediscriminatie.** D66 vindt dat (internationale) studenten de ruimte moeten krijgen om zich in Utrecht te ontwikkelen, ook buiten de schoolbanken. Vrijwilligerswerk en stages helpen je jezelf én anderen beter te leren kennen, en dat willen we stimuleren. Daarom vindt D66 dat discriminatie bij stages keihard moet worden aangepakt.
- **Utrecht Science Park sneller upgraden.** D66 wil dat Utrecht Science Park (USP) sneller verandert in een levendige, groene stadswijk met woningen (ook voor niet-studenten), horeca, cultuur en winkels – een plek waar je echt wilt wonen, werken en leven. We zijn blij met de omgevingsvisie voor 2040, maar willen dat de samenwerking geïntensiveerd wordt, zodat USP eindelijk een levendige wijk wordt.

- 709   • **Mbo-studenten die volwaardig mee kunnen doen.** Veel mbo-studenten vallen nu
710   buiten de boot: kortingen, activiteiten en netwerk mogelijkheden zijn vooral voor hbo-
711   en universitaire studenten. D66 wil voor álle studenten een Utrechtse Studentenkaart
712   introduceren.

713   4.2 Onderwijs begint bij mensen

714   Onderwijs draait om de mensen die dit mogelijk maken: docenten die zich dagelijks inzetten
715   om talent te helpen ontwikkelen. D66 luistert naar onderwijsprofessionals. In plaats van
716   nieuwe regels moeten zij de ruimte krijgen om hun werk goed te doen.

717   D66 kiest voor:

- 718   • **Structurele subsidies voor het onderwijs.** Onderwijsinstellingen krijgen nu te
719   maken met 'subsidieconfetti': veel kleine, tijdelijke en gelabelde subsidies die leiden
720   tot versnippering en bureaucratie. D66 kiest voor structurele, zo min mogelijk
721   gelabelde subsidies.
- 722   • **Leerlingen betrekken bij beleid.** We betrekken kinderen en jongeren actief bij
723   beleid, zodat ze mee kunnen denken over de toekomst van de stad. Dit kan
724   bijvoorbeeld via jongerenraden en aansluiting bij burgerschapsonderwijs. Daarnaast
725   wil D66 dat alle Utrechtse leerlingen een bezoek brengen aan het stadhuis voor een
726   kennismaking met lokale politiek.
- 727   • **Extra aandacht voor ontwikkeling in het onderwijs.** We introduceren een
728   jaarlijkse onderwijsdag waar we onze onderwijshelden in het zonnetje zetten. Deze
729   dag staat de ontwikkeling van iedereen in het onderwijs centraal. Daarnaast pleit D66
730   voor een Utrechtse scholenweek, waar leerlingen en studenten elkaar ontmoeten. Zo
731   verbeteren we de samenwerking en het contact tussen verschillende onderwijslagen.
- 732   • **Een basisschool in elke buurt.** Vanwege gebrek aan ruimte en docenten is het
733   beter niet te veel kleine basisscholen te hebben. Wel zet D66 zich in voor het behoud
734   van zeker 1 basisschool in elke buurt.

735   4.3 Utrecht verdient een divers onderwijsaanbod

736   D66 wil dat je door onderwijs jezelf kan zijn. Of je nou goed bent met je hoofd, handen of
737   met mensen, ieder talent is nodig.

738   D66 kiest voor:

- 739   • **Diverser onderwijsaanbod voor Overvecht.** D66 wil een middelbare school in
740   Overvecht waar je kunt leren op vmbo-, havo- én vwo-niveau. Te veel kinderen uit
741   Overvecht moeten nu naar een middelbare school buiten hun eigen wijk.
- 742   • **Actieplan voor vmbo in Utrecht.** Utrecht verdient een sterk vmbo dat álle leerlingen
743   kansen biedt. Praktisch, sociaal en creatief talent moet gezien en gewaardeerd
744   worden, want juist deze talenten hebben we hard nodig. Met een doelgericht
745   actieplan versterken we het vmbo in Utrecht en zorgen we voor goede
746   praktijkvoorzieningen, zodat leerlingen zich volop kunnen ontwikkelen.
- 747   • **Maatwerk voor wie dat nodig heeft.** We zorgen voor een onderwijsaanbod dat
748   aansluit bij iedere leerling: voor wie extra uitdaging nodig heeft én voor wie dreigt uit

749 te vallen. We luisteren daarbij naar ouders en leraren, want zij weten het beste wat
750 werkt in de praktijk.

751 4.4 Iedereen een kansrijke schooldag

752 Thuis ontstaan vaak al verschillen, maar op school kunnen we die verkleinen. Helaas is
753 onderwijs niet langer de grote gelijkmaker: al op jonge leeftijd lopen kinderen achterstand op
754 in toegang tot sport, cultuur en gezondheid. D66 wil dat iedere leerling een eerlijke kans
755 krijgt om zichzelf te ontwikkelen.

756 D66 kiest voor:

- 757 • **Investeren in ieder kind.** D66 wil dat onderwijsinvesteringen daar terechtkomen
758 waar ze het meeste verschil maken. Daarom kiezen we voor 'Eerlijk Investeren voor
759 Eerlijke Kansen': financiering van scholen op basis van leerlingenspreiding, niet op
760 basis van wijk, en uitgebreid naar scholen en gezinnen buiten de klassieke
761 achterstandswijken. Geen kind mag over het hoofd worden gezien.
- 762 • **Een rijke schooldag voor elk kind.** Schoolontbijt, een gezonde schoollunch, sport,
763 cultuur en muziek tijdens en na de schooldag.
- 764 • **Brede brugklassen.** D66 wil brede brugklassen van twee jaar op zoveel mogelijk
765 middelbare scholen. Dat verlaagt het selectiemoment, geeft leerlingen meer
766 ontwikkeltijd en vergroot zo de kansengelijkheid.
- 767 • **Meer locaties voor voorschoolse educatie.** Nu gaat 76% van de kinderen die een
768 indicatie hebben naar de voorschool. D66 wil dat dit minimaal 90% wordt. Daarnaast
769 willen wij dat ook kinderen zonder een indicatie vanaf 2 jaar gebruik kunnen maken
770 van de voorschool.
- 771 • **Goede samenwerking vanaf de start.** D66 wil meer verbinding tussen
772 vroegschoolse educatie, kinderopvang en basisscholen, bij voorkeur dicht bij elkaar
773 in de buurt. Zo ontstaat een stevige basis waar kinderen soepel kunnen
774 doorstromen. Nu staat kinderopvang nog te ver af van de publieke sector.
- 775 • **Schoolgebouwen moeten meer zijn dan alleen scholen.** We moedigen scholen
776 aan om samen te werken met sportclubs, muziekverenigingen en andere
777 organisaties in de buurt. Op zo'n brede buurtschool krijgen kinderen ook na schooltijd
778 de kans om zich te ontwikkelen. Scholen vervullen meerdere functies in de wijk,
779 zodat alle bewoners ervan profiteren. Schoolgebouwen dienen daarnaast voor
780 iedereen toegankelijk te zijn.

781 4.5 Veilig en gezond kunnen leren

782 Iedereen moet zich veilig en gezien voelen op school. Want leren lukt alleen als je goed in je
783 vel zit. Constant online zijn en sociale media geven veel druk. De ontwikkeling van kinderen
784 stopt niet bij de schooldeur.

785 D66 kiest voor:

- 786 • **Meer autonomie voor leerlingen.** We stimuleren scholen om te experimenteren met
787 beperkte toegang van ouders tot cijferlijsten, zodat privacy en zelfstandigheid van
788 leerlingen beter worden beschermd.

- **Gezond schermgebruik voor leerlingen.** We steunen de landelijke richtlijn 'gezond schermgebruik' en moedigen Utrechtse scholen aan om het gebruik van sociale media terug te dringen, ook op de basisschool.
- **Een veilige en groene schoolomgeving.** We maken elke straat bij een school een fietsstraat, waar auto's te gast zijn. Daarnaast investeren we in groene schoolpleinen en groene omgeving rondom scholen, zodat klaslokalen koel blijven en kinderen gezond kunnen spelen. D66 wil dat de gemeente scholen helpt om schoolgebouwen te renoveren en verduurzamen.
- **Jezelf kunnen zijn op school.** We willen een Gender and Sexuality Alliance (GSA) op elke Utrechtse school. Bovendien zetten we ons in voor structurele seksuele vorming, met aandacht voor weerbaarheid en respect.
- **Onderwijs en jeugdbeleid dat samenwerkt.** D66 pakt onderwijs en jeugdbeleid integraal aan. Met duidelijke afspraken over jeugdzorg en sterke samenwerking tussen scholen, buurtteams en jongerenwerk.

4.6 Meer mensen voor de klas

Wij vinden dat elke leerling of student een goede, inspirerende leerkracht verdient. Maar door het lerarentekort staat dat onder druk. D66 wil Utrecht aantrekkelijk houden voor docenten, met waardering, betaalbare woonruimte en goede ondersteuning.

D66 kiest voor:

- **Meer betaalbare woningen voor docenten.** We zorgen bij elk nieuw onderwijsgebouw voor betaalbare woonruimte voor docenten.
- **Verbeterde mobiliteit voor docenten.** We maken goede OV-verbindingen naar scholen mogelijk. Als het openbaar vervoer niet mogelijk is, bieden we parkeervergunningen aan voor leraren.
- **Belonen van innovatieve oplossingen.** We belonen initiatieven uit de onderwijssector om het lerarentekort tegen te gaan. Bijvoorbeeld door de komende vijf jaar de kosten voor 25 zij-instroomplekken te vergoeden wanneer er sprake is van een salarisgat tijdens de opleiding.
- **Ambtenaren voor de klas.** We geven gemeenteammbtenaren de kans om in het onderwijs te werken, met een soepele terugkeerregeling, en hopen dat ook andere werkgevers zich laten inspireren om werk en onderwijs te combineren.

4.7 De bibliotheek als bron van leesplezier en digitaal meedoen

D66 wil de leescrisis in Utrecht tegengaan. Goed kunnen lezen en schrijven is essentieel om mee te doen in het leven. De Bibliotheek Utrecht is een belangrijk platform voor het tegengaan van achterstand in lees- en digitale vaardigheden.

D66 kiest voor:

- **Laaggeletterdheid aanpakken.** We pakken laaggeletterdheid actief met voorschoolse educatie en een nieuw 'kindcentrum meertaligheid' in Utrecht. Kinderen leren nieuwe talen beter als ze hun moedertaal goed kennen.
- **Gratis lidmaatschappen bij de bieb.** D66 wil gratis lidmaatschappen aanbieden voor specifieke doelgroepen, bijvoorbeeld voor meelezende ouders.

- 830 • **Een financieel gezonde bibliotheek.** De bibliotheek financieel gezond houden door
831 per inwoner subsidie te verstrekken.
- 832 • **Meer bibliotheken in Utrecht.** Ons doel is dat elke wijk een bibliotheek heeft.
833 Daarom pleiten wij voor een bibliotheek in bijvoorbeeld Rijnenburg, de
834 Merwedekanaalzone en in Rijsweerd.
- 835 • **Meer gratis studieplekken.** Niet iedereen kan prettig thuis studeren. Daarom willen
836 wij meer toegankelijke studieplekken creëren in buurthuizen en bibliotheken.
- 837 • **Extra geld voor de schoolbibliotheek.** De schoolbibliotheek helpt om leerlingen te
838 laten lezen en oefenen met digitale geletterdheid. Daarom willen we de
839 schoolbibliotheek structureel financieren en op alle scholen beschikbaar maken. Dus
840 ook in het praktijkonderwijs.

5. Economie: Ondernemen met lef en ambitie

D66 kiest voor een duurzame en inclusieve economie die mens en planeet versterkt, waar ondernemerschap bloeit en creativiteit en innovatie beloond worden.

Utrecht is één van de meest competitieve regio's van Europa. Daar mogen we trots op zijn. **Onze stad vormt het kloppend hart van talent en economische innovatie.** Voor D66 is het essentieel dat we deze kracht koesteren door zoveel mogelijk ruimte en vrijheid te bieden aan *startups*, grote bedrijven en kleine ondernemers: kortom, iedereen die met hart en ziel van betekenis wil zijn voor het verdienvermogen van onze stad. Ondernemers maken Utrecht duurzamer, leefbaarder én bruisender.

Economische vrijheid betekent dat mensen de ruimte hebben om te ondernemen, werk te vinden dat bij hen past of hun ideeën vorm te geven. Maar vrijheid is nooit vrijblijvend. Ze vraagt ook om verantwoordelijkheid: om duurzaam en circulair te werken, zorgvuldig om te gaan met onze grondstoffen en energie, en de beschikbare ruimte en kansen eerlijk te delen. Met de groei van de stad zijn er ook meer werkplekken nodig. Niet alleen in de traditionele sectoren, maar juist in innovatieve en duurzame bedrijven die bijdragen aan de toekomst van Utrecht.

D66 wil bouwen aan een slimme, circulaire en inclusieve economie. Wij combineren economische groei met maatschappelijke waarde: een economie die goed is voor mens én planeet. Daarin staat ondernemerschap centraal en worden creativiteit en innovatie beloond en gestimuleerd. We kiezen voor sectoren die passen bij de schaal en ambitie van onze stad en geven ruimte aan slimme bedrijvigheid: digitale startups, circulaire maakindustrie, gezondheidstechnologie en kennisintensieve dienstverlening.

We investeren in duurzame bedrijvigheid en gelijke kansen, en stimuleren samenwerking tussen onderwijs, bedrijfsleven en de lokale overheid. Daarbij maken we regels eenvoudiger en toegankelijker voor sociaal ondernemerschap en zetten digitalisering in als motor.

D66 wil dat Utrecht de meest duurzame, innovatieve én ondernemende stadseconomie van Europa blijft – een economie waar iedereen kan bijdragen én profiteren.

5.1 Onze economische koers

Utrecht is sterk en veerkrachtig dankzij haar ondernemers. Zij geven kleur aan onze stad: door te innoveren, banen te scheppen en Utrecht duurzamer, inclusiever en leefbaarder te maken. Wij zetten ondernemerschap, creativiteit en innovatie centraal. Dit nemen we ook mee in de Actieagenda Utrechtse Economie, die in 2026 wordt aangescherpt.

D66 kiest voor:

- **Duurzaamheid als standaard.** We willen een circulaire economie waarin we zuinig omgaan met energie en grondstoffen. De Utrechtse Nieuwe Economie Index (NEx), die onder onze D66-wethouder is ontwikkeld, stellen we daarbij centraal.

- **Meer ruimte en duidelijke regels voor ondernemers.** D66 streeft naar een stad die ondernemers omarmt, met duidelijke regels die ruimte geven om te ondernemen. We faciliteren de ontwikkeling van bedrijven, door initiatieven als Ondernemer Centraal en de Regionale Ontwikkelingsmaatschappij (ROM) Utrecht.
- **Belonen en stimuleren van creativiteit en innovatie.** Nieuwe ideeën en startups in Utrecht moeten kunnen groeien en bloeien. We moedigen de ontwikkeling van nieuwe broedplaatsen aan, waar circulariteit, technologie, cultuur en onderwijs samenkomen.
- **Randvoorwaarden op orde.** We regelen de randvoorwaarden om te ondernemen goed in, zoals een betrouwbaar stroomnet, voldoende werkruimte en goede bereikbaarheid.

Zie ook het hoofdstuk [Klimaat en openbare ruimte](#)

5.2 Meer ruimte voor sociaal en duurzaam ondernemerschap

Ondernemers die maatschappelijke waarde creëren, verdienen extra steun. Zij zijn de motor achter sociale innovatie en de circulaire economie. Door regels te versoepelen en gerichte investeringen geven we deze ondernemers de ruimte om te groeien.

D66 kiest voor:

- **Een fonds voor sociaal ondernemerschap.** We zetten een fonds op voor sociaal ondernemerschap. Hierbij stelt de gemeente startkapitaal beschikbaar en vult dit aan met bijdragen van investeerders en maatschappelijke fondsen. Zo zorgen we dat goede ideeën sneller van de grond komen.
- **Oprichten van een ‘circulair loket’.** We richten een circulair loket op waar ondernemers en bewoners terecht kunnen met vragen en ondersteuning rond circulair ondernemen, geïnspireerd op het succesvolle voorbeeld uit Zuid-Holland. Via dit loket delen we actief kennis met partners en maken we wet- en regelgeving eenvoudiger en beter toegankelijk.
- **Versoepeling van tijdelijke initiatieven.** We versoepelen regels en vergunningsprocedures voor tijdelijke bestemmingen zoals pop-up werkplaatsen, buurtbedrijven en circulaire hubs.

Zie ook het hoofdstuk [Klimaat en openbare ruimte](#)

5.3 Digitalisering als motor van de toekomst

Digitalisering verandert onze samenleving in hoog tempo. Voor een stad als Utrecht biedt dit enorme kansen voor een innovatieve economie. Tegelijkertijd brengt digitalisering ook uitdagingen met zich mee, zoals zorgen over privacy, digitale ongelijkheid en de noodzaak om inwoners en bedrijven mee te nemen. Daarom wil D66 dat Utrecht uitgroeit tot een stad waar digitale innovatie hand in hand gaat met inclusie, veiligheid en ethiek.

D66 kiest voor:

- **Een grotere ambitie voor digitale startup hubs.** De Utrechtse *startup* en *scale-up* hub *DotSlash* is een succes. Dit willen we uitbreiden tot de eerste ‘Digitale Scale-up

919 Campus' van Nederland, een plek waar ondernemerschap, technologie en onderwijs
920 elkaar weten te vinden.

- 921 • **Versterken van digitale geletterdheid en AI-vaardigheden.** Wij willen dat iedereen
922 in Utrecht meedoet in de digitale samenleving. Daarom bieden we cursussen en
923 ondersteuning in bibliotheken en wijkcentra. Ook versterken we digitale geletterdheid
924 in alle lagen van het onderwijs, met speciale aandacht voor AI en cyberveiligheid.
- 925 • **Privacy en ethiek voorop.** We willen strikte waarborgen voor privacy, dataveiligheid
926 en digitale ethiek bij alle gemeentelijke projecten. Daarnaast stellen we waar mogelijk
927 onze data openbaar beschikbaar, zodat inwoners, onderzoekers en bedrijven kunnen
928 bijdragen aan transparantie en innovatie.
- 929 • **Slimme technologie voor een duurzame stad.** We zetten sensoren voor
930 luchtkwaliteit en energie-efficiënte systemen in de openbare ruimte in om de stad
931 duurzamer te maken.

932 *Zie ook het hoofdstuk **Financiën***

933 **5.4 Een bruisend Utrecht vol ondernemers en horeca**

934 Een levendige stad heeft ruimte nodig voor creativiteit en ondernemerschap. Ondernemers
935 zorgen voor een bruisend Utrecht waar bewoners en bezoekers zich thuis voelen.
936 Tegelijkertijd is het belangrijk om levendigheid en leefbaarheid in balans te houden. Heldere
937 regels en goede samenwerking tussen gemeente en ondernemers maken dit mogelijk.

938 **D66 kiest voor:**

- 939 • **Versoepeling van regels voor retail ondernemers.** Wij vinden dat een drankje
940 aanbieden moet kunnen. Daarom gaan we voor een versoepeling van regels voor
941 lichte horeca in retailpanden. We houden ons aan de landelijke alcoholwetgeving.
- 942 • **Eén duidelijk loket voor ondernemers.** We willen één toegankelijker
943 Ondernemers- en horecaloket dat langer open is en ondernemers pro-actief
944 ondersteunt bij het oplossen van problemen waar zij tegenaan lopen.
- 945 • **Een Aanjager Nieuwe Horeca.** De Aanjager, een samenwerking tussen gemeente
946 en ondernemers, heeft als doel om saaie en beloftevolle plekken in de stad om te
947 toveren tot bruisende ontmoetingsplaatsen. Denk bijvoorbeeld aan Roost bij het
948 Paardenveld.
- 949 • **Bescherming van de nachtcultuur en creatieve horeca.** We zien dat te vaak
950 klachten van omwonenden, zowel gegrond als ongegrond, impact hebben op de
951 speelruimte van ondernemers.
- 952 • **Transparantere regels bij toezicht en handhaving.** Het is belangrijk dat
953 ondernemers, ook zeker in de horeca, gecontroleerd worden of zij de regels naleven.
954 Daarbij is het wel belangrijk dat klachten over controles serieus genomen worden, de
955 onderlinge bejegening positief blijft en er betere privacyrichtlijnen komen over het
956 maken van beeldmateriaal.

957 *Zie ook het hoofdstuk **Cultuur***

5.5 Ruimte voor bedrijvigheid en industrie

Utrecht groeit en daarmee neemt ook de behoefte toe aan ruimte voor bedrijven die banen en innovatie brengen. Tegelijk is de ruimte in onze stad schaars en willen we dat bedrijvigheid altijd bijdraagt aan duurzaamheid en leefbaarheid. D66 wil bedrijventerreinen daarom ontwikkelen tot plekken waar de economie van de toekomst ontstaat, met ruimte voor innovatieve maakindustrie, circulaire logistiek en samenwerking met kennisinstellingen.

D66 kiest voor:

- **Versnelde herontwikkeling.** We versnellen procedures voor herontwikkeling van verouderde bedrijfspanden tot energiezuinige en toekomstbestendige werkplekken. Dit betekent ook dat we bestemmingsprocedures versimpelen.
- **Lage Weide als proeftuin.** We maken van Lage Weide een proeftuin voor duurzame maakindustrie, met focus op energietransitie, circulaire logistiek en *smart grids*. Extra OV-verbindingen, fietsroutes waaronder de Demkabrug en een hub voor stadslogistiek krijgen prioriteit.
- **Prioriteit geven aan duurzame bedrijven.** We onderzoeken een ‘groene vestigingsvoorrang’, wat prioriteit geeft aan het vestigen van bedrijven die aantoonbaar bijdragen aan de energietransitie en circulaire doelen.
- **Een frisse blik op de Woonboulevard.** We geven ruimte aan de groeibriljant DotSlash en zoeken in deze buurt naar een evenwicht tussen het mogelijk verdichten van de bestaande detailhandel en nieuwe sociale werkplekken, horeca en woonruimte.

5.6 Sekswerk is ook werk

D66 staat pal voor de rechten, veiligheid en autonomie van sekswerkers. Daarom kiezen we vol overtuiging voor een liberale, progressieve politiek, voorbij taboes en achterhaalde verboden. Wij nemen verantwoordelijkheid voor de gezondheid, veiligheid en leefbaarheid van onze stad. Want sekswerk is ook werk.

D66 kiest voor:

- **Veiligheid voor sekswerkers voorop.** Wij zetten ons in dat sekswerkers niet langer in de illegaliteit werken. Goede zorgverlening is belangrijk, net als het tegengaan van uitbuiting, mensenhandel en onvrijwillige sekswerk.
- **Verschillende vormen van sekswerk.** De commissie Sorgdrager adviseerde om verschillende vormen van sekswerk mogelijk te maken. Wij zijn blij dat thuiswerk in Utrecht inmiddels kan en pleit voor veilige plekken met passende maatregelen. Ook onderzoeken we hoe en waar straatsekswerk veilig en goed georganiseerd kan plaatsvinden.
- **Voorkomen van illegaliteit.** Wij pleiten voor meer kleinschalige locaties voor sekswerk die aansluiten op de vraag. De gemeente kan hierbij eventueel ook als verhuurder optreden.

6. Cultuur: Een culturele creatieve stad

D66 kiest voor een creatief en bruisend Utrecht waar cultuur iedereen verbindt en makers de ruimte krijgen.

Utrecht bruist van cultuur. Overal in de stad voel je de energie van film, dans, theater, muziek, beeldende kunst, architectuur, erfgoed en media. **Creativiteit brengt ons samen, inspireert en geeft onze stad karakter.**

D66 vindt dat makers – van amateur tot professional, van student tot gevestigde kunstenaar – de ruimte moeten krijgen om bij te dragen aan deze stad. **Cultuur is voor ons geen luxe, maar een essentieel onderdeel van een levendige, inclusieve en creatieve stad.**

6.1 Utrecht als culturele en creatieve trekpleister

Utrecht barst van het culturele potentieel, maar dit wordt nog niet goed benut. D66 kiest voor visie en lef om keuzes te maken waardoor onze stad een aantrekkelijke plek is voor bezoekers, artiesten en kunstenaars van ver buiten Utrecht. Met toonaangevende podia en culturele instellingen.

D66 kiest voor:

- **Een nieuwe concertlocatie en vast festivalterrein.** We willen onderzoeken of er ruimte kan worden geboden aan grootschalige evenementen of een vaste concertlocatie in bijvoorbeeld het Stadion Galgenwaard, Rijnenburg en de Jaarbeurs.
- **Toekomstvisie met inspraak van culturele instellingen.** Grote instellingen hebben hun wisselwerking op de gehele culturele keten, en geven de stad een gezicht. Samen met de instellingen die het culturele uithangbord van Utrecht vormen (het Centraal Museum, TivoliVredenburg en de Stadsschouwburg) werken we aan een ambitieuze toekomstvisie richting 2040. Hoe ziet dit culturele veld eruit in de toekomst en wat is hiervoor nodig?
- **Utrecht wordt dé literaire hoofdstad van Nederland.** Door het Literatuurfestival, de Nacht van de Poëzie, de Bibliotheek en de komst van het Literatuurmuseum en Kinderboekenmuseum heeft Utrecht hier alle kans toe: we zijn al Unesco City of Literature. Wij steunen elk initiatief dat hieraan bijdraagt, bijvoorbeeld door het Boekenbal naar Utrecht te halen en door een kinderboekenbal te organiseren.
- **Stimuleren van internationale culturele uitwisseling.** De kracht van Utrecht zit in de combinatie van lokale verankering van cultuur en mondiale impact. We stimuleren internationale uitwisseling en internationale profilering van Utrechtse makers en instellingen
- **Nederlands Filmfestival behouden in Utrecht.** Blijven investeren in de film- en beeldcultuur in Utrecht, zoals het Nederlands Film Festival (NFF). Filmevenementen zijn toegankelijk voor een breed publiek, zijn een springplank voor Utrechts talent en bieden een enorm platform, ook voor filmeducatie.

1033 6.2 Een creatieve stad voor alle Utrechters

1034 De behoefte aan cultuur en creativiteit groeit. Maar er is een tekort aan ruimte voor
1035 nachtcultuur, kunst, experiment en repetities. D66 geeft ruimte aan cultuur.

1036 **D66 kiest voor:**

- 1037 • **Culturele initiatieven in elke wijk en voor alle Utrechters.** Samen met inwoners
1038 en ondernemers willen we culturele initiatieven en instellingen verspreiden over de
1039 stad. Ook buiten de binnenstad moet het bruisen. Bestaande en toekomstige
1040 locaties, zoals in Leidsche Rijn, het cultuurcluster Berlijnplein met RAUM en het
1041 Castellum, worden als het aan D66 ligt volop benut voor evenementen voor buurt en
1042 stad, waar cultuur, creatie en sociale organisaties samenkomen. De U-pas biedt
1043 verschillende opties voor inwoners met een kleine portemonnee, maar de gemeente
1044 moet meer doen om cultuur bij alle Utrechters te krijgen.
- 1045 • **Creatieve locaties voor culturele evenementen.** Leegstaande gebouwen en de
1046 openbare ruimte kunnen beter benut worden voor culturele en creatieve initiatieven,
1047 ook voor de rafelranden, door bijvoorbeeld een tijdelijke bestemming te verlenen.
1048 Daarnaast kan de behoefte aan een geschikte middenzaal (circa 350 stoelen)
1049 worden ingevuld binnen een bestaand gebouw.
- 1050 • **Meer kunst op straat.** Samen met bewoners en ondernemers kan in elke wijk
1051 worden onderzocht welke behoefte er is, zodat de kunst diverser wordt.
1052 Muurschilderingen zijn een mooi voorbeeld.
- 1053 • **Muziekonderwijs makkelijk vindbaar maken.** D66 pleit voor een platform/website
1054 waar al het aanbod in muziekonderwijs in Utrecht vindbaar is en zet zich daarnaast in
1055 voor een grote muziekschool in Utrecht.
- 1056 • **Ruimte voor evenementen in de stad.** Een gemeente die flexibel omgaat met
1057 evenementen en tentoonstellingen in de openbare ruimte, waar het voor iedereen
1058 toegankelijk is. Het 'Rondje Singel', een evenement samen met TivoliVredenburg om
1059 de Singel te openen, was een goed voorbeeld. Het is mooi om zo'n stadsfeest
1060 jaarlijks terug te zien, bijvoorbeeld elk jaar in een andere wijk.
- 1061 • **Sterke lokale media.** We staan voor goede toegang tot informatie en transparantie,
1062 zodat lokale onafhankelijke media het gemeentebestuur kritisch kunnen volgen. Wij
1063 juichen innovatie bij lokale media toe waardoor meer jongeren worden bereikt.

1064 6.3 Meer cultuur tijdens en na zonsondergang

1065 De ruimte voor nachtcultuur is schaars, handhaving is vaak knellend en vergunningen blijven
1066 soms onbenut. D66 staat voor een nachtleven dat de ruimte krijgt om te bloeien.

1067 **D66 kiest voor:**

- 1068 • **Balans tussen belang van ondernemers, bewoners en bezoekers.** We laten de
1069 belangen van gebruikers van nachtcultuur, ondernemers en bewoners even zwaar
1070 meewegen, waarbij ondernemers zich inzetten voor draagvlak van de omgeving. We
1071 volgen steden als Brussel en Toronto in het 'agent of change'-principe: zo
1072 beschermen we bestaande uitgaansgelegenheden en geven we nieuwe bewoners
1073 duidelijkheid over wat ze in hun buurt kunnen verwachten.

- 1074 • **Ruimte voor nachtcultuur.** We zorgen dat nachtcultuur op verschillende plekken in
1075 de stad, ook buiten de binnenstad, de ruimte krijgt.
- 1076 • **24-uursvergunningen beter benutten.** We laten geen schaarse 24-uursvergunning
1077 onbenut. We willen dat de gemeente toetst of een gelegenheid daadwerkelijk
1078 gebruikmaakt van de mogelijkheden van de vergunning.
- 1079 • **Nachtcoördinator behouden.** We zetten de nachtcoördinator voort, die de
1080 Utrechtse nachtcultuur een enorme impuls heeft gegeven.
- 1081 • **Jongeren betrekken bij nachtcultuur.** We stimuleren experimenten met
1082 nachtcultuur voor 16- tot 18-jarigen.

1083 6.4 Ruimte voor makers vergroot de kracht van cultuur

1084 Wij denken in mogelijkheden en zetten ons in voor een gemeente die ruimte biedt aan
1085 makers en initiatieven. Want Utrecht barst van het culturele talent.

1086 D66 kiest voor:

- 1087 • **Meedenken met makers.** We blijven altijd meedenken met creatieve en culturele
1088 makers en jeugdinitiatieven en kijken hoe het wél kan. Makers kunnen op een
1089 laagdrempelige manier bij de gemeente terecht, bijvoorbeeld via een online loket of
1090 een initiatievenfonds voor cultuur in de stad.
- 1091 • **Ambities verbinden.** We zorgen dat ambities op (nacht)cultuur door het gehele
1092 gemeentelijke apparaat worden gedragen en elkaar versterken.
- 1093 • **Fair Practice Code.** We indexeren de bijdrage die gesubsidieerde partijen
1094 ontvangen om te voldoen aan de Fair Practice Code, zodat deze meegroeit met de
1095 inflatie.
- 1096 • **Betaalbaar aanbod.** We voorkomen verschraving van evenementen door te blijven
1097 strijden voor lage leges.
- 1098 • **Cultureel talent behouden.** We zorgen dat cultureel talent ook na de studie in
1099 Utrecht kan blijven. Daarvoor zijn meer broedplaatsen nodig zoals de Nijverheid:
1100 plekken om te maken en experimenteren. Wij blijven inzetten op de afgesproken
1101 80.000 m2 en zien nieuwbouwprojecten zoals Rijnenburg als een kans om culturele
1102 voorzieningen mee te laten groeien. Wonen en broedplaatsen kunnen prima
1103 samengaan, mits bestemmingen flexibel blijven.
- 1104 • **Financiële zekerheid.** We willen rust en vertrouwen voor instellingen en pleiten
1105 daarom voor langdurige subsidies van acht jaar. Langdurige financiële zekerheid
1106 voor grote instellingen is nodig, naast de ruimte voor kleine en nieuwe initiatieven en
1107 investeringen in innovatie.

III. Sociaal en Gezond Utrecht

Vrijheid en kansen voor iedereen

1109 Wij geloven dat iedereen in Utrecht de vrijheid moet hebben om het eigen leven vorm te
1110 geven. Maar vrijheid betekent ook dat we elkaar niet laten vallen. Daarom zet D66 in op
1111 slimme en vernieuwende oplossingen die zekerheid bieden en kansen vergroten, zodat
1112 iedereen kan meedoen. Je gezondheid mag niet afhangen van je postcode: iedere Utrechter
1113 verdient goede hulp en zorg wanneer nodig. Toegankelijk en in je eigen buurt. Door in te
1114 zetten op preventie en zorg en ondersteuning slimmer te organiseren, maken we ruimte voor
1115 wat echt telt: persoonlijke aandacht en gelijke kansen voor iedereen.

1116 **Speerpunten:**

1117 **Sociaal |** *D66 kiest voor een sterk en sociaal Utrecht, waar iedereen grip heeft op het eigen*
1118 *leven en kansen krijgt om mee te doen.*

- 1119 → Voorkomen en vroegtijdig aanpakken van schulden.
1120 → We sluiten aan bij wat er al is, verbeteren en schalen wat werkt en gaan niet tal van
1121 nieuwe initiatieven starten: *less is more!*
1122 → Eén miljoen per jaar beschikbaar voor burgerinitiatieven in buurten en wijken: samen
1123 maken we de stad.

1124 **Gezondheid |** *D66 kiest voor een gezond Utrecht waar welzijn, preventie en gelijke kansen*
1125 *centraal staan, zodat iedereen – ongeacht afkomst of wijk – perspectief heeft op een goed*
1126 *en gezond leven.*

- 1127 → Bij alle gemeentelijke beslissingen staat gezondheid centraal. We kijken verder dan
1128 zorg alleen en investeren in buurten, bestaanszekerheid en een leefomgeving die
1129 gezond leven makkelijk maakt.
1130 → Meer ruimte voor sport, spel en bewegen: sportvoorzieningen groeien mee met de
1131 stad en worden gecombineerd met groen.
1132 → Brede aandacht voor mentale gezondheid, in het bijzonder voor jongeren en
1133 studenten.

1134 7. Sociaal: Zeker zijn van je bestaan

1135 *D66 kiest voor een sterk en sociaal Utrecht, waar iedereen grip heeft op het eigen leven en*
1136 *kansen krijgt om mee te doen.*

1137 **D66 gelooft dat een stevige sociale basis begint met een plek waar je je veilig en thuis**
1138 **voelt, met mensen op wie je kunt bouwen en een dag die betekenisvol is.** Werk is
1139 daarbij meer dan inkomen: het geeft zekerheid, structuur en kansen. Ondernemers,
1140 werknemers en vrijwilligers samen maken van Utrecht een stad die floreert én solidair is.
1141 **Want meedoen betekent persoonlijke groei, sterkere buurten en meer sociale**
1142 **samenhang.**

1143 Toch lukt dat niet altijd. Soms stapelen problemen zich op en is steun nodig. **Daarom**
1144 **investeren we in het voorkomen van schulden, zorgen we voor eerlijke kansen op**
1145 **werk en passende hulp. Zo krijgt iedereen de vrijheid om zijn, haar of hun leven vorm**
1146 **te geven.**

1147 **De meeste Utrechters voelen zich gelukkig en gezond, maar de verschillen tussen**
1148 **wijken en inkomens zijn groot. D66 kiest voor een gerichte en toekomstbestendige**
1149 **aanpak die deze ongelijkheid verkleint.** We verbinden werkgevers en begeleiden mensen
1150 in kwetsbare posities naar werk. We ondersteunen ondernemerschap, maken
1151 (taal)onderwijs toegankelijk en nemen drempels voor vrijwilligerswerk weg. En als
1152 betaalbare kinderopvang ontbreekt, stimuleren we ouders om samen informele oplossingen
1153 te organiseren – met steun van de gemeente.

1154 **We geven mensen grip op hun leven, stimuleren werk en talentontwikkeling,**
1155 **voorkomen schulden en zorgen dat iedereen volwaardig mee kan doen. Zo draagt D66**
1156 **Utrecht bij aan een sterke sociale basis.**

1157 7.1 Voorkom schulden voordat ze groeien

1158 Een stabiele sociale basis begint met financiële zekerheid. Door vroegtijdig schulden te
1159 signaleren en aan te pakken voorkomen we dat problemen zich opstapelen en het leven
1160 onnodig zwaar wordt. Zo versterken we de veerkracht van Utrechters en dragen we bij aan
1161 de samenhang in onze stad.

1162 **D66 kiest voor:**

- 1163 ● **Vroegtijdige signalering en preventie.** We zetten in op preventie door schulden
1164 vroegtijdig te signaleren en aan te pakken, zodat grotere problemen worden
1165 voorkomen.
- 1166 ● **Samenwerken met partners.** We willen dat de gemeente de samenwerking met
1167 woningcorporaties, zorgverzekeraars en energiebedrijven voortzet en verder
1168 uitbouwt.
- 1169 ● **Bundeling en overname van schulden.** De gemeente neemt waar nodig schulden
1170 over en bundelt deze, zodat het afbetalen eenvoudiger wordt.

1171 7.2 Toegankelijke en effectieve hulp voor iedereen

1172 Bij D66 geloven we dat iedereen de kans moet krijgen om zelfstandig en volwaardig mee te
1173 doen in de samenleving. Daarom zetten we in op hulp die effectief en toegankelijk is en
1174 dichtbij de mensen staat die het nodig hebben. We combineren persoonlijke ondersteuning
1175 met slimme samenwerking en digitale toegankelijkheid, zodat niemand tussen wal en schip
1176 valt.

1177 D66 kiest voor:

- 1178 ● **Lobby richting Den Haag.** Een scherpe afbakening helpt om schaarse middelen in
1179 te zetten voor mensen die dit het hardste nodig hebben, en minder voor de mensen
1180 die het beste de weg weten in het systeem.
- 1181 ● **Verbeterde toeleiding en samenwerking.** We verbeteren de toeleiding naar
1182 beschikbare hulp voor mensen in de meest kwetsbare posities, met inzet op
1183 samenwerking en 'Vroeg eropaf' (vroegsignalering), netwerkdoorverwijzing en
1184 ervaringsdeskundigheid.
- 1185 ● **Betere gegevensdeling.** Met toestemming van betrokkenen verbeteren we de
1186 gegevensdeling binnen de gemeente, zodat gegevens niet telkens opnieuw hoeven
1187 te worden ingevoerd.
- 1188 ● **Toegankelijke hulp.** Hulp kan digitaal in begrijpelijke taal als basis, maar blijft
1189 persoonlijk bij iemand aan tafel voor wie dat nodig is.

1190 7.3 Buurten waar je op kunt bouwen

1191 Wij geloven dat echte oplossingen voor armoede en bestaanszekerheid dichtbij de mensen
1192 zelf beginnen. Door te vertrouwen op de kracht van buurten en gemeenschappen, en te
1193 bouwen op wat er al is, zorgen we voor een duurzame aanpak waarbij iedereen mee kan
1194 doen en niemand buiten de boot valt.

1195 D66 kiest voor:

- 1196 ● **Oplossingen dichtbij.** We zoeken oplossingen voor armoede en bestaanszekerheid
1197 in de kracht van buurten en wijken zelf. We ondersteunen initiatieven van inwoners
1198 vanuit het initiatievenfonds.
- 1199 ● **Duurzame aanpak.** We sluiten aan bij wat er al is, verbeteren en schalen wat werkt
1200 en gaan niet tal van nieuwe initiatieven starten.
- 1201 ● **Langdurige aanwezigheid en ondersteuning.** We blijven inzetten op langdurige
1202 aanwezigheid van bijvoorbeeld een huisarts of sociaal werker in de wijk en benutten
1203 de informele structuren en initiatieven die er al zijn.

1204 7.4 Maatwerk als het leven ingewikkeld wordt

1205 D66 gelooft dat Utrechters sneller geholpen moeten worden als problemen zich opstapelen.
1206 Standaardbeleid is soms niet genoeg; daarom geven wij ambtenaren de ruimte om
1207 oplossingen op maat te bieden, met extra budget en persoonlijke begeleiding waar nodig.

1208 D66 kiest voor:

- 1209 • **Maatwerk bieden in lastige situaties.** We geven ambtenaren de ruimte om
1210 maatwerk te leveren waar dat nodig is. Wanneer een stapeling van problemen op
1211 verschillende levensgebieden speelt, is standaardbeleid soms niet voldoende.
- 1212 • **‘Doorbraakbudget’ verruimen.** We stellen een doorbraakbudget van één miljoen
1213 euro beschikbaar. Hiermee krijgen wijkprofessionals de ruimte om in lastige situaties
1214 passende oplossingen te bieden. Ook inwoners kunnen een beroep doen op dit
1215 budget voor hun initiatieven.
- 1216 • **Menselijke ondersteuning wanneer je vastloopt.** We verkennen mogelijkheden
1217 voor een initiatief als *GelijkGezond*, waarbij iemand die vastgelopen is, ondersteund
1218 wordt door één persoon om stap voor stap het leven weer op orde te brengen.
- 1219 • **Samen oplossingen zoeken.** We geven de gemeente en haar ambtenaren de
1220 vrijheid om organisatiegrenzen te overstijgen en gezamenlijk naar oplossingen te
1221 zoeken.

1222 7.5 Een inclusieve stad vol ontmoeting en verbinding

1223 Utrecht is een stad waarin mensen met verschillende achtergronden elkaar ontmoeten,
1224 samenwerken en van elkaar leren. Integratie is geen eenrichtingsverkeer, maar een
1225 gezamenlijke verantwoordelijkheid. D66 zet daarom in op ontmoeting, verbinding en actieve
1226 betrokkenheid vanaf dag één.

1227 D66 kiest voor:

- 1228 • **Ontmoeting en verbinding stimuleren.** We stellen ontmoeting centraal. Wij willen
1229 maatschappelijke, culturele en geografische ‘bubbels’ met elkaar verbinden tot een
1230 bruisende en toegankelijke stad, bijvoorbeeld via huiskamers van de wijk en
1231 ondersteuning van buurtinitiatieven.
- 1232 • **Integratie vanaf dag één.** Integratie is geen éénrichtingsverkeer, maar onderdeel
1233 van een samenleving waarin mensen met verschillende achtergronden elkaar
1234 ontmoeten. Vanzelfsprekend zijn er daarbij rechten én plichten. Die gelden voor
1235 iedereen. Wij gaan voor een integratiebeleid dat vanaf dag één zorgt dat mensen de
1236 taal leren, aan het werk gaan en betrokken worden bij de Utrechtse samenleving.
1237 Emancipatie, actieve betrokkenheid, gelijke kansen en gemeenschappelijke waarden
1238 staan daarbij centraal.

1239 7.6 Een krachtige en eerlijke arbeidsmarkt

1240 Werk is meer dan inkomen: het brengt zelfstandigheid en persoonlijke maatschappelijke
1241 ontwikkeling. D66 zet zich in voor een eerlijke arbeidsmarkt waarin iedereen gelijke kansen
1242 krijgt, uitbuiting wordt tegengegaan en het talent van inwoners, nieuwkomers, vluchtelingen
1243 en arbeidsmigranten volop wordt benut. We stimuleren vaste banen boven onzekere
1244 constructies, versterken toezicht op logieslocaties en zorgen dat iedereen vanaf dag één
1245 actief kan deelnemen aan de arbeidsmarkt.

1246 D66 kiest voor:

- 1247 ● **Tegen schijnzelfstandigheid en uitbuiting.** We staan pal tegen
1248 schijnzelfstandigheid en uitbuiting via ondoorzichtige ZZP-constructies, wat
1249 arbeidsmigranten vaak raakt.
- 1250 ● **Meer vaste contracten.** Utrechtse bedrijven worden gestimuleerd om meer mensen
1251 een vast contract te bieden, vooral aan de onderkant van de arbeidsmarkt. In
1252 samenwerking met de Rijksoverheid zetten we in op de scheiding van
1253 arbeidsovereenkomsten en huurcontracten.
- 1254 ● **Strenger toezicht op logieslocaties.** We versterken het toezicht op huisvesting
1255 voor arbeidsmigranten om misbruik en slechte arbeidsomstandigheden tegen te
1256 gaan.
- 1257 ● **Actieve participatie vanaf dag één.** Door nieuwkomers, vluchtelingen en
1258 arbeidsmigranten vanaf dag één actief te laten participeren, voorkomen we dat
1259 mensen tussen wal en schip vallen. Belangrijker nog is dat we ieders talent benutten,
1260 juist in een zeer krappe arbeidsmarkt.

1261

1262 [KADER]: Slimme oplossingen

1263 Nieuwkomers helpen sneller te integreren via ‘meedoenbalies’

1264 D66 vindt dat Utrecht altijd haar eerlijke deel asielzoekers op moet vangen. Ongeacht of de
1265 landelijke politiek de Spreidingswet intact laat. Utrecht heeft een lange geschiedenis van
1266 asielopvang met open deuren, waarbij opvang van toegevoegde waarde is voor de integratie
1267 van asielzoekers in de Utrechtse samenleving, maar ook voor omwonenden. In de Utrechtse
1268 asielopvang wordt daarom ingezet op ruimtes waar omwonenden en nieuwkomers elkaar
1269 kunnen ontmoeten en gezamenlijk meedoen aan cursussen of andere activiteiten.

1270 Via ‘meedoenbalies’ of andere voorzieningen wordt snelle begeleiding naar werk
1271 gefaciliteerd, in samenwerking met werkgevers uit de buurt. De opvang en begeleiding van
1272 ongedocumenteerden is de afgelopen jaren onder druk komen te staan, doordat het Rijk
1273 deze niet langer bekostigt. Utrecht ziet het belang van deze opvang onverminderd in en zal
1274 deze blijven faciliteren. Binnen de opvang is ruimte voor toekomstperspectief, of deze nu in
1275 Nederland ligt of in het land van herkomst.

1276
1277

1278 8. Gezondheid: Fysiek en mentaal vitaal

1279 D66 kiest voor een gezond Utrecht waar welzijn, preventie en gelijke kansen centraal staan,
1280 zodat iedereen – ongeacht afkomst of wijk – gelijke kansen heeft op een lang en gezond
1281 leven.

1282

1283 **D66 wil gezondheidsverschillen verkleinen en gaat voor een mentaal en fysiek gezond**
1284 **Utrecht, waar het niet uitmaakt waar je wieg staat. Een stad waar mensen gelijke**
1285 **kansen hebben op gezondheid en samen sterk staan in zorgzame buurten.**

1286 Gezondheid is meer dan de afwezigheid van ziekte. Het gaat ook om welzijn, meedoen en
1287 erbij horen. **Of je nu wandelend, rollend of slechtiend door het leven gaat: iedereen**
1288 **verdient gelijke kansen op een fijn leven.**

1289 **In Utrecht bestaan grote gezondheidsverschillen. Of je opgroeit in Tuindorp of**
1290 **Overvecht, bepaalt hoe lang je leeft en hoeveel tijd daarvan in goede gezondheid.**

1291 Gezondheid hangt samen met wonen, werk, inkomen, onderwijs en de buurt waarin je leeft.
1292 Een kind in een vochtig huis heeft meer aan frisse lucht en beweging dan aan medicijnen,
1293 en iemand die zich eenzaam heeft meer aan een zorgzame buurt dan langdurige therapie.

1294 **Daarom kiest D66 voor preventie, eenvoud en samenhang. We kijken verder dan zorg**
1295 **alleen** en investeren in buurten, bestaanszekerheid en een leefomgeving die gezond leven
1296 makkelijk maakt. **We versterken wat er al is**, van buurtkamers tot Voorzorgcirkels, en
1297 geven bewoners de ruimte om zelf oplossingen te vinden. **Tegelijk nemen we**
1298 **verantwoordelijkheid** als problemen groter zijn en een stevige aanpak vragen. **D66 laat**
1299 **iedereen vrij, maar niemand vallen.**

1300 **Zo bouwen we aan een gezond Utrecht, waar het niet uitmaakt waar je wieg staat en**
1301 **waar iedereen de vrijheid heeft om zijn leven op een gezonde manier vorm te geven.**

1302 8.1 Inzet op samenhang, eenvoud en aansluiten bij wat er al is

1303 De politiek zoekt vaak voor elk probleem een aparte oplossing. D66 Utrecht kiest voor
1304 versterken van bestaande structuren, een toereikend bestaansminimum en ruimte voor
1305 burgerinitiatief en ondernemerschap.

1306 **D66 kiest voor:**

- 1307 ● **Voortbouwen op wat werkt.** We zetten in op bestaande initiatieven zoals Krachtige
1308 Basiszorg en buurtkamers, zodat we versnippering voorkomen.
- 1309 ● **Stevige basis in iedere wijk.** Elke wijk heeft een vaste huisarts, wijkverpleging,
1310 sociaal werk en buurtondersteuners.
- 1311 ● **Faciliteren van bewonersinitiatieven.** D66 ondersteunt initiatieven van bewoners
1312 op het gebied van wonen, welzijn en zorg, van Knarrenhofjes tot voorzorgcirkels.
- 1313 ● **Meer geld voor burgerinitiatieven.** D66 stelt jaarlijks één miljoen beschikbaar voor
1314 ideeën en oplossingen van Utrechters.
- 1315 ● **Vereenvoudigen van toegang tot gemeentelijke regelingen.** Regelingen worden
1316 eenvoudiger en bereikbaar voor degenen die het het hardste nodig hebben.

- 1317   • **Erkenning van de rol van inwoners.** Welzijn en gezondheid kun je alleen samen
1318 met wijk- en buurtbewoners vergroten.

1319   8.2 De grootste gezondheidswinst ligt buiten de zorg

1320   Voorkomen is beter dan genezen. Preventie heeft prioriteit. Gezondheid wordt vooral
1321 bepaald door je leefomgeving, inkomen, werk, onderwijs en verbinding met anderen.

1322

1323   **D66 kiest voor:**

1324

- 1325   • **Gezondheid als uitgangspunt in alle keuzes.** Bij alle gemeentelijke beslissingen
1326 staat gezondheid centraal (*health in all policies*).
- 1327   • **Investeren in gezonde wijken.** Groene straten, veilige fietsroutes, schone lucht en
1328 een gezonde lunch op school, met prioriteit voor wijken met de grootste
1329 gezondheidsverschillen.
- 1330   • **Gezonde leefstijl stimuleren.** We zoeken oplossingen ook buiten de zorg. Samen
1331 met scholen, sportclubs, horeca en bewoners maken we gezonde keuzes makkelijk
1332 en logisch: meer bewegen, frisse lucht, rookvrije zones waar kinderen spelen, en
1333 ruimte om elkaar dichtbij huis te ontmoeten. Zo ontlasten we de zorg en creëren we
1334 een gezondere stad.

1335   8.3 Sport en spel voor een actiever Utrecht

1336   Sport en bewegen horen bij een gezond leven. Of je nu voetbalt, langs de Singel wandelt of
1337 in de sportschool staat. Iedere Utrechter moet kunnen sporten, spelen en bewegen.

1338   **D66 kiest voor:**

- 1339   • **Meer ruimte voor sport en beweging.** Sportvoorzieningen groeien mee met de stad
1340 en gaan hand in hand met groen. Door sportzalen en velden slimmer te gebruiken,
1341 zorgen we dat er meer gesport kan worden. Ook stoere speelplekken en
1342 buitenplekken waar volwassenen kunnen bewegen zijn belangrijk. D66 wil meer
1343 plekken in de stad waar je langer buiten kunt sporten, met goede verlichting en de
1344 mogelijkheid tot geluid tot 22:00 uur. Wij pleiten voor een watersportbaan in
1345 Rijnenburg, waar roeiers en andere sporters terecht kunnen. Naast aandacht voor
1346 amateursporten, wil D66 ook ruimte blijven geven voor professionals en
1347 grootschalige sportevenementen.
- 1348   • **Sport toegankelijk voor iedereen.** D66 wil dat ieder kind meerdere sporten kan
1349 uitproberen met een Utrechtse sportstrippenkaart. Daarnaast moeten studenten
1350 tegen lage kosten kunnen sporten, bijvoorbeeld via Olympos. Ook maken we buiten
1351 sporten makkelijker met overdekte plekken voor bijvoorbeeld urban sports en
1352 sportboulevards in elke wijk.
- 1353   • **Duurzame en toekomstbestendige sportclubs.** De gemeente helpt clubs die in de
1354 knel komen door hoge energiekosten, onder meer met verduurzaming zoals
1355 zonnepanelen en isolatie. Zo bouwen we aan de meest duurzame sportfaciliteiten
1356 van Nederland.

8.4 Vergroten van mentale veerkracht als prioriteit

Mentale gezondheid verdient net zoveel aandacht als fysieke gezondheid. We richten de stad zo in dat mensen zich gezien, verbonden en minder eenzaam voelen.

D66 kiest voor:

- **Ontmoeting stimuleren.** Verbinding draagt bij aan mentale veerkracht. Daarom stimuleren we ontmoeting via buurtbankjes, speeltuinen, buitensportplekken en buurttuinen. Voor en door Utrechters.
- **Studenten mentaal gezond.** We werken samen met onderwijsinstellingen om de mentale gezondheid van studenten te verbeteren. Ook gaan we samenwerken met het platform www.injebol.nl om betrouwbare informatie, tips & tools en een online community voor iedereen tussen 16-27 beschikbaar te stellen.
- **Inzetten op laagdrempelige hulp.** We blijven inzetten op laagdrempelige steunpunten, gerund door ervaringsdeskundigen, zoals www.enikrecoverycollege.nl.
- **Investeren in mentale veerkracht.** We investeren in wat mensen mentaal veerkrachtig maakt: sport, cultuur, goed onderwijs, toegankelijke publieke ruimte, bestaanszekerheid en gelijke kansen.

8.5 Een toegankelijke, toekomstbestendige zorgstructuur

Zorg moet dichtbij, toegankelijk en houdbaar zijn. We maken keuzes om dat waar te maken.

D66 kiest voor:

- **Een vaste huisarts voor iedere Utrechter.** Als gemeente kunnen we daarbij helpen door ruimte voor huisartsen in nieuwe wijken te reserveren, en te ondersteunen bij het vinden van praktijkruimte waar nodig.
- **Heldere afbakening individuele specialistische jeugdhulp.** Via sport, cultuur en onderwijs zetten we in op mentale veerkracht en een collectievere aanpak van lichtere zorgvragen in de eigen omgeving.
- **Flexibiliseren van 20% van zorgbudget.** We maken 20% van het zorgbudget flexibel inzetbaar voor situaties met complexe multiproblematiek. In toekomstige aanbestedingen nemen we hiervoor 'doorbraakbudgetten' op.

8.6 Drugsbeleid gericht op gezondheid, vrijheid en veiligheid

Wij vinden drugsgebruik horen bij de eigen verantwoordelijkheid van volwassenen, zeker als het gaat om drugs die bij verantwoord gebruik geen schadelijke gevolgen hebben voor de gezondheid. We blijven ons hierbij bewust van de negatieve kanten en risico's van drugs. D66 pleit daarom voor een progressief en liberaal drugsbeleid.

D66 kiest voor:

- **Goede voorlichting over drugs.** Goede voorlichting over het gebruik en de herkomst van drugs en alcohol. We steunen bewonersinitiatieven zoals *Waar trek jij de lijn*: een campagne van studenten voor studenten, die jongeren bewust maakt van de gevolgen van overmatig middelengebruik.

- 1397
- 1398
- 1399
- 1400
- 1401
- 1402
- 1403
- 1404
- 1405
- 1406
- **Meer drugstestlocaties voor veilig gebruik.** De mogelijkheid om je drugs gratis te laten testen (ook op festivals) verder uitbouwen.
  - **Experiment om XTC lokaal te reguleren.** D66 wil een lokaal XTC-experiment in Utrecht waarmee productie en verkoop van XTC wordt gereguleerd. Dit willen we uitvoeren via het 'X-shop' model.
  - **Spreiding van coffeeshops mogelijk maken.** D66 Utrecht vindt dat het aantal beschikbare vergunningen voor coffeeshops mee moet groeien met de stad, bijvoorbeeld in Leidsche Rijn. Spreiding leidt tot minder drukte en overlast.
  - **De schaduwkant van drugs met prioriteit aanpakken.** De schaduwkant van drugs moet met prioriteit worden aangepakt.

1407 *Voor onze andere standpunten over drugscriminaliteit, zie hoofdstuk [Veiligheid](#)*

IV. Veilig en vrij Utrecht

waarin iedereen mee kan doen

1409 Je kan pas vrij zijn als je je veilig voelt in Utrecht. Vrijheid is niet vanzelfsprekend en D66
1410 kijkt niet weg van overlast en onveiligheid. We pakken het probleem op de meest effectieve
1411 manier aan en dus bij de bron met preventie. Daarnaast willen we een Utrecht waar
1412 iedereen mee kan doen. Want Utrecht maken we samen. We zorgen ervoor dat meer
1413 Utrechters gehoord worden en dat participatie een eerlijke afspiegeling is van Utrecht.

1414 **Speerpunten:**

1415 **Veiligheid |** *D66 kiest voor een Utrecht waar iedereen zich altijd veilig en vrij voelt, en waar*
1416 *we actief de oorzaken van onveiligheid aanpakken.*

- 1417 → We voorkomen (jeugd)criminaliteit door te investeren in kansen en preventie.
- 1418 → Iedereen moet zich altijd en overal in onze stad welkom en veilig voelen – ongeacht
- 1419 gender, leeftijd, achtergrond, seksuele geaardheid, kleding of het tijdstip van de dag.
- 1420 → Utrecht moet goed voorbereid zijn op moderne dreigingen. Dit betekent investeren in
- 1421 cyberveiligheid, betere crisisplannen en minder afhankelijkheid van grote
- 1422 techbedrijven uit Amerika.

1423 **Participatie |** *D66 kiest voor een Utrecht dat we samen maken - want alleen als iedereen actief*
1424 *meedenkt kunnen we goede beslissingen maken over de toekomst van onze stad.*

- 1425 → Het Burgerberaad wordt vaker ingezet, bijvoorbeeld rond de voorzieningen in de
- 1426 nieuwe wijk Rijnenburg.
- 1427 → We gaan misbruik van participatie tegen. Inspraak moet niet alleen worden ingezet
- 1428 voor eigen gewin, zoals bij bouwprojecten.
- 1429 → Er komt een vaste Participatieraad, die de gemeente adviseert om de stem van alle
- 1430 Utrechters beter te laten horen.

1431 9. Veiligheid: Een Utrecht waarin iedereen vrij kan zijn

1432 *D66 kiest voor een stad waar iedereen zich altijd veilig en vrij voelt, en waar we actief de*
1433 *oorzaken van onveiligheid aanpakken.*

1434 **Veiligheid en vrijheid vormen het fundament van Utrecht. Iedereen moet zich altijd en**
1435 **overal in onze stad welkom en veilig voelen – ongeacht gender, leeftijd, achtergrond,**
1436 **seksuele geaardheid, kleding of het tijdstip van de dag. Altijd.**

1437 Dat is helaas niet vanzelfsprekend. De samenleving verhardt, polarisatie en discriminatie
1438 nemen toe. Utrechtse jongeren lopen nog te vaak het risico in de criminaliteit terecht te
1439 komen. Ook dak- en thuislozen, jonge asielzoekers en arbeidsmigranten krijgen niet de
1440 steun die ze nodig hebben. Dit leidt tot overlast in de stad, zoals onder het Bollendak bij het
1441 Centraal Station of in Park Lepelenburg, waar uiteindelijk niemand beter van wordt.

1442 **D66 kiest voor een evenwichtige aanpak: investeren in kansen, preventie en goede**
1443 **opvang, én zorgen voor een veilige inrichting van de stad.** Sociale maatregelen
1444 combineren we met slimme handhaving. Samen met bewoners, professionals en
1445 maatschappelijke partners bewaken we steeds de balans tussen bescherming en vrijheid.

1446 **Onze aanpak stelt grenzen én biedt kansen.** We investeren in jongeren, voorkomen dat zij
1447 criminaliteit ingaan, bieden opvang en hulp waar nodig en pakken georganiseerde
1448 criminaliteit – ook online – hard aan.

1449 **Beter onderwijs, gezonde buurten, een bruisend nachtleven en een levendige**
1450 **openbare ruimte ontstaan alleen als iedereen zich veilig, welkom en vrij voelt – dag en**
1451 **nacht, in elke straat en wijk van Utrecht.**

1452 **Zo blijft Utrecht vrij en veilig voor iedereen.**

1453 9.1 Veilig opgroeien: investeren in jongeren en preventie

1454 Onderzoek laat zien dat een veilig thuis de beste bescherming vormt tegen de verleidingen
1455 van snel geld en een leven in criminaliteit. Veilig opgroeien begint met een sterke basis:
1456 goed onderwijs, passende begeleiding en samenwerking tussen alle betrokken partijen.

1457 **D66 kiest voor:**

- 1458 ● **Uitbreiding van weerbaarheidsprogramma's.** We willen programma's zoals *Veilige*
1459 *School* op alle onderwijsniveaus, inclusief gastlessen over digitale veiligheid, sociale
1460 vaardigheden en omgaan met groepsdruk.
- 1461 ● **Investeren in Veilig Thuis.** Iedereen moet thuis veilig kunnen zijn. Daarom
1462 investeren we in Veilig Thuis met snellere hulp, betere nazorg en een grotere
1463 bekendheid van het meldpunt.
- 1464 ● **Meer inzet op mentorschap en rolmodellen.** Met Utrechters uit de wijk die
1465 jongeren helpen met studie, werk en persoonlijke ontwikkeling.
- 1466 ● **Samenwerken om risicojongeren te begeleiden.** We intensiveren samenwerking
1467 tussen onderwijs, jeugdzorg, politie en wijkteams. Zo krijgen we risicojongeren vroeg
1468 in beeld en kunnen we ze beter begeleiden.

- 1469 • **Uitbreiden van stage- en leerwerkplekken.** We maken dit mogelijk in
1470 samenwerking met lokale bedrijven, met extra aandacht voor jongeren in kwetsbare
1471 wijken. Zo vergroten we kansen op de arbeidsmarkt.
- 1472 • **Uitbreiding van de *Kansrijke Wijken*-aanpak.** Via sport- en cultuurprojecten geven
1473 we jongeren meer perspectief.

1474 *Voor onze plannen op het gebied van kansen voor jongeren, zie hoofdstuk [Onderwijs](#)*

1475 **9.2 Vrijheid beschermen, discriminatie bestrijden**

1476 Polarisation en verdeeldheid groeien, waardoor tolerantie afneemt. Dat raakt ons, Utrecht is
1477 een stad waar je jezelf moet kunnen zijn. Jong of oud, ongeacht achtergrond, seksuele
1478 geaardheid of gender: iedereen moet zich veilig voelen op straat en in de samenleving.
1479 Discriminatie is onacceptabel en mag nooit bepalen hoe veilig je je voelt.

1480 **D66 kiest voor:**

- 1481 • **Vol inzetten op meldpunten tegen discriminatie, racisme en anti-LHBTQ+
1482 geweld.** We zetten vol in op meldpunten en steunen initiatieven zoals Artikel 1 en
1483 COC Midden-Nederland om bekendheid en aangiftebereidheid onder bewoners te
1484 vergroten.
- 1485 • **Krachtig optreden tegen femicide.** D66 zet zich in tegen femicide, met de
1486 landelijke aanpak '*Stop Femicide!*' van de ministeries van VWS, OCW en JenV, om
1487 dodelijk geweld door (ex-)partners of familie te voorkomen.
- 1488 • **Stevige aanpak voor straatintimidatie.** We ondersteunen de bestaande aanpak
1489 van de burgemeester om straatintimidatie aan te pakken. Omdat het aantal
1490 meldingen achterblijft, onderzoeken we verbeteringen via meldapps, campagnes en
1491 gerichte controles.
- 1492 • **Uitbreiden van trainingen voor politie en handhaving.** Deze moeten bijdragen
1493 aan het beter signaleren en aanpakken van discriminatie en intimidatie op straat.
- 1494 • **Beschermen van het demonstratierecht.** D66 beschermt het demonstratierecht en
1495 vrije meningsuiting, met duidelijke grenzen wanneer veiligheid of openbare orde in
1496 gevaar komt.
- 1497 • **Veiligheid voor bedreigde kunstenaars en journalisten.** We bieden veilige
1498 werkplekken en ondersteuning bij aangiftes. Exponeren en optreden moet mogelijk
1499 blijven.
- 1500 • **Cameratoezicht: veiligheid én vrijheid in balans.** De vraag naar meer toezicht
1501 groeit, en dat begrijpen we. Eventuele uitbreiding van cameratoezicht volgt de groei
1502 van de stad en wordt jaarlijks geëvalueerd op effectiviteit en privacy. Zo bewaken we
1503 de balans tussen veiligheid en vrijheid. We onderzoeken bovendien
1504 privacyvriendelijke AI-oplossingen, die nu al vaak op stations gebruikt worden.

1505

1506 [KADER]: Slimme oplossingen

1507 **Veilige straten voor vrouwen en meisjes: onze aanpak**

1508

1509 Vrouwen en meisjes moeten zich overal vrij en veilig kunnen bewegen op straat, overdag én
1510 's nachts. Dat is nu niet het geval. Wij geloven dat je pas echt vrij kunt zijn als je veilig
1511 voelt. Altijd en overal. Dat is een verantwoordelijkheid van ons allemaal: van heel Utrecht en
1512 van de hele samenleving.

1513 **Veiligheid begint bij ontwerp van de openbare ruimte**

1514 Een veilige straat begint bij de inrichting van de openbare ruimte. Hoewel we vaak denken
1515 neutraal te ontwerpen, sluit de openbare ruimte vaak beter aan op mannelijke behoeften.
1516 Terwijl vrouwen vaker straatintimidatie ervaren. Dit moet anders.

1517 **D66 kiest voor:**

- 1518 ● **Betrekken van vrouwen en meisjes bij ontwerp.** We betrekken vrouwen actief bij
1519 het ontwerpen van openbare ruimtes, zodat hun ervaringen en behoeften centraal
1520 staan. Zo wordt de straat voor iedereen veiliger.
- 1521 ● **Veiligheidsmaatregelen.** Betere verlichting, overzichtelijke paden met heldere
1522 zichtlijnen, toezicht door handhaving én informele toezichthouders zoals
1523 parkbeheerders en jongerenwerkers, en waar nodig cameratoezicht.
- 1524 ● **Focus op bekende onveilige locaties.** Onze focus voor bovenstaande maatregelen
1525 begint in de binnenstad, op en de wegen naar het Utrecht Science Park, in het
1526 Maximapark en de horecalocaties rond de Nijverheidsweg.
- 1527 ● **Steunen Actieplan Straatintimidatie 2022-2026.** Omdat het aantal meldingen
1528 achterblijft, wil D66 onderzoeken hoe meldapps, preventiecampagnes, gerichte
1529 controles en bewustmakingscampagnes kunnen bijdragen. Zo maken we duidelijk
1530 dat intimidatie niet normaal is en betrekken we jongens en mannen actief bij de
1531 oplossing.

1532 Met deze aanpak zorgen we dat vrouwen en meisjes zich altijd en overal veilig kunnen
1533 bewegen.

1534

1535 **9.3 Zorg en veiligheid rond onveilige situaties in de stad**

1536 Iedereen die hulp nodig heeft, moet deze kunnen vinden en daarin ook de eigen
1537 verantwoordelijkheid nemen. Tegelijkertijd begrijpen we de zorgen om overlast, bijvoorbeeld
1538 rond het Bollendak bij het Centraal Station en in Park Lepelenburg. We pakken de overlast
1539 stevig en zorgvuldig aan. Zo bouwen we aan een stad die zowel zorgzaam als veilig is.

1540 **D66 kiest voor:**

- 1541 ● **Verlengen bestaande verblijfsverboden.** Zolang het aantal incidenten niet daalt,
1542 verlengen wij de verblijfsverboden rond Park Lepelenburg, Kop van Lombok en het
1543 Bollendak bij Utrecht Centraal. Daarnaast intensiveren wij, in combinatie met politie
1544 en zorg- en hulpverleners, het toezicht in deze gebieden.
- 1545 ● **Aanpakken bedelbendes.** We onderzoeken samen met politie, hulpinstanties en
1546 maatschappelijke partners welke maatregelen missen om ongewenste vormen van
1547 bedelen terug te dringen en daarmee bekende uitbuiting te voorkomen.

- 1548 • **Meer steun vanuit het Rijk en andere gemeenten.** De overlast rond bijvoorbeeld
1549 het Bollendak is een landelijk probleem en wordt vooral veroorzaakt door
1550 zogenaamde ‘veiligelanders’, die elkaar in Utrecht opzoeken. Wij roepen het Rijk en
1551 andere gemeenten op om hierin extra ondersteuning te bieden.
- 1552 • **Persoonsgerichte aanpak voor overlastgevende groepen.** D66 kiest voor snelle,
1553 persoonsgerichte interventies voor groepen zoals arbeidsmigranten en jonge
1554 alleenstaande vluchtelingen, inclusief begeleiding en traumaverwerking. Dit vraagt
1555 om extra (financiële) steun van het Rijk.
- 1556 • **Betere hulpverlening in noodsituaties en bij onbegrepen gedrag.** Door inzet van
1557 gespecialiseerde teams zoals een psycholance, voor snellere en effectievere
1558 ondersteuning in plaats van continue politie-inzet.
- 1559 • **Eén centraal loket voor dak- en thuislozen.** Naar het voorbeeld in Amsterdam dat
1560 hulpverlening, zorg, schulddienstverlening en woonbegeleiding coördineert.
- 1561 • **Een veilige Seijpesteijkade.** Rondom het station, vooral onder het viaduct bij de
1562 Seijpesteijkade, voelen veel mensen zich onveilig. Wij erkennen het belang van de
1563 gebruikersruimte voor kwetsbare groepen, maar vinden dat dit niet ten koste mag
1564 gaan van de veiligheid van Utrechters. Daarom verplaatsen we de gebruikersruimte
1565 naar een geschikte locatie buiten het drukke centrum.

1566 *Voor onze plannen op het gebied van dak- en thuisloosheid, zie hoofdstuk [Wonen](#)*

1567 **9.4 Keihard optreden tegen georganiseerde misdaad**

1568 Utrecht vervult nog steeds een centrale rol in de internationale drugshandel. Er bezwijken
1569 jonge mensen voor de verleidingen van het snelle drugsgeld. De geweldsincidenten
1570 vergroten het gevoel van onveiligheid. Daarom is het belangrijk om ondermijning actief te
1571 voorkomen en aan te pakken.

1572 **D66 kiest voor:**

- 1573 • **Ontwrichten van structuren en investeren in kansen.** Wij steunen het programma
1574 *Grenzen stellen en perspectief bieden*, omdat dit een goede integrale aanpak biedt.
1575 We ontwrichten de criminele geldstructuren en investeren in kansen voor jongeren.
- 1576 • **Sluiting van panden bij recidive.** Wij zetten in op passend gebruik van de wet
1577 Bibob en andere instrumenten om bij herhaaldelijke incidenten snel over te kunnen
1578 gaan tot het (tijdelijk) sluiten van panden. De gemeente moet bereid zijn om
1579 teruggefloten te worden, in plaats van onveilige situaties te laten bestaan.
- 1580 • **Meer (anonieme) data tegen criminaliteit.** Met gebruik van geanonimiseerde data-
1581 uitwisseling tussen bijvoorbeeld gemeente, Politie, Openbaar Ministerie en
1582 Belastingdienst willen we hotspots en criminele netwerken sneller ontmantelen.
- 1583 • **Tijdelijke bestemmingen als oplossing voor leegstand.** We maken actief gebruik
1584 van tijdelijke huurcontracten en vergunningen voor bijvoorbeeld culturele en circulaire
1585 plekken als instrument tegen misbruik van leegstaande panden.
- 1586 • **Ondersteuning voor bedreigde ondernemers.** Als ondernemers onder druk
1587 worden gezet door criminelen biedt de gemeente vertrouwelijke meldpunten.
- 1588 • **Samenwerken binnen en buiten de grenzen.** Door actieve deelname aan
1589 landelijke en Europese netwerken tegen georganiseerde criminaliteit.

1590 9.5 Weerbaar tegen digitale en geopolitieke dreigingen

1591 Utrecht moet goed voorbereid zijn op moderne dreigingen en hier proactief op inspelen.
1592 Kennisnetwerken worden ingezet om risico's tijdig te signaleren en aan te pakken. Zo kan de
1593 veiligheid en veerkracht van de stad worden versterkt.

1594 D66 kiest voor:

- 1595 • **Innovaties in cyberveiligheid.** D66 werkt intensief samen met universiteiten,
1596 hogescholen en startups op het gebied van cyberveiligheid. Op deze manier kan
1597 Utrecht ook economisch profiteren van investeringen die voortkomen uit de
1598 verhoogde NAVO-norm.
- 1599 • **Meer soevereiniteit over onze digitale diensten.** We werken als gemeente samen
1600 met andere gemeenten, provincies, overheidsorganisaties en het Rijk om minder
1601 afhankelijk te zijn van grote techbedrijven in Amerika en China. Gegevens worden
1602 opgeslagen in Nederlandse of anders Europese *clouds*.
- 1603 • **Betere ICT-beveiliging en crisisplannen.** We verbeteren crisisplannen voor vitale
1604 infrastructuur zoals energie, water en communicatie. Ook versterken we de ICT-
1605 beveiliging van de gemeente en andere belangrijke overheidsorganisaties.
- 1606 • **Aanpak tegen desinformatie.** We breiden het kennisnetwerk rond desinformatie en
1607 mediawijsheid uit, met speciale aandacht voor scholen, buurthuizen en bibliotheken.
1608 Zo helpen we Utrechters om zich beter te beschermen tegen desinformatie.
- 1609 • **Stedenband met Oekraïne.** We steunen een initiatief voor een stedenband met een
1610 stad in Oekraïne als blijk van solidariteit en praktische wederopbouwsteun.

1611 10. Participatie: Iedereen kan meedoen in Utrecht

1612 D66 kiest voor een Utrecht dat we samen maken, want alleen als iedereen actief meedenkt en
1613 we belangen eerlijk afwegen, kunnen we goede beslissingen maken over de toekomst van
1614 Utrecht.

1615 **Democratie is meer dan één keer per vier jaar stemmen.** Het gaat over meedenken en
1616 meedoen. **D66 staat voor een stad met actief burgerschap, waar iedereen kan**
1617 **meedenken, meedoen en meebeslissen.** Goede beslissingen moeten recht doen aan het
1618 algemeen belang, de maatschappelijke opgaven én de wensen van zoveel mogelijk
1619 Utrechters. Dat lukt alleen als zoveel mogelijk mensen meedoen. Anders worden
1620 beslissingen bepaald door wie het hardste schreeuwt, de meeste tijd heeft of een gevestigd
1621 belang dient.

1622 **D66 kiest daarom voor participatie die het collectief belang versterkt.** Democratie gaat
1623 niet alleen over inspraak, maar ook over verantwoordelijkheid. Wij helpen mensen actief om
1624 mee te doen, juist ook degenen voor wie participatie nu niet vanzelfsprekend is of groepen
1625 die te weinig worden gehoord. Een sterke democratie bouwt op betrokkenheid,
1626 toegankelijkheid en gedeeld eigenaarschap. **D66 zet zich in om zoveel mogelijk**
1627 **Urechters te betrekken en belangen eerlijk af te wegen. Zo kan iedereen bijdragen**
1628 **aan het Utrecht van de toekomst.**

1629 10.1 Samen bouwen aan de stad

1630 D66 wil in Utrecht bouwen aan een cultuur waarin participatie van inwoners een normaal
1631 onderdeel van beleid wordt.

1632 **D66 kiest voor:**

- 1633 • **Vaker inzetten van het Burgerberaad.** Bijvoorbeeld om input op te halen voor de
1634 voorzieningen in Rijnenburg, waar een nieuwe stadswijk gebouwd gaat worden.
- 1635 • **Bewonersraden bij nieuwbouwprojecten.** Standaard bewonersraden zorgen
1636 ervoor dat nieuwe bewoners mee kunnen denken over hun toekomstige wijk en
1637 participeren bij de wijkontwikkeling.
- 1638 • **Evenwichtige participatie bij grote ingrepen.** Grote ruimtelijke projecten worden
1639 standaard voorbereid met betrokkenheid van zowel toekomstige bewoners als
1640 huidige bewoners.

1641 10.2 Meedoen begint bij goede ondersteuning

1642 Niet iedereen kan of durft zomaar mee te doen. D66 wil in Utrecht daarom bouwen aan een
1643 cultuur waarin participatie een normaal onderdeel van beleid wordt.

1644 **D66 kiest voor:**

- 1645 • **Ondersteuning van participatie.** Investeren in trainingen, vergoedingen voor tijd en
1646 inzet, tolken en digitale toegankelijkheid, zodat iedereen mee kan doen.

- 1647   • **Betere organisatie door gemeente en ambtenaren.** Ambtenaren krijgen
1648   hulpmiddelen om participatievormen goed te organiseren en Utrechters worden actief
1649   benaderd.

1650   **10.3 Zorgen voor heldere afspraken en communicatie**

1651   Om goed mee te kunnen participeren zijn duidelijke verwachtingen en randvoorwaarden
1652   nodig. Zo kan de ambitie om ergens een bepaald aantal woningen te realiseren vaststaan,
1653   maar de precieze inpassing in de wijk nog niet. De gemeente moet duidelijk vertellen waar
1654   de bewoners over mee kunnen denken.

1655   **D66 kiest voor:**

- 1656   • **Misbruik van participatie tegengaan.** We zorgen dat participatie écht bijdraagt aan
1657   betere besluiten. Tegelijkertijd waken we ervoor dat participatie niet bewust wordt
1658   ingezet voor eigen gewin. Bijvoorbeeld door bouwplannen onnodig te vertragen
1659   vanwege belemmering van het uitzicht. Zo dient participatie de hele stad.
1660   • **Een gemeentebreed participatieprotocol.** Met duidelijke spelregels en kaders
1661   zorgen we dat participatie eerlijk en transparant verloopt. Bewoners die meedoen en
1662   meldingen maken, worden serieus genomen en krijgen altijd een duidelijke
1663   terugkoppeling van wat er met hun inbreng gebeurt.
1664   • **Begrijpelijke taal als norm in gemeentelijke communicatie.** B1-taalgebruik wordt
1665   de standaard, zodat iedereen de communicatie van de gemeente kan begrijpen.

1666   **10.4 Vernieuwing en versterken van de lokale democratie**

1667   We versterken de Utrechtse democratie door structurele vernieuwing. We zorgen ervoor dat
1668   groepen die nu te weinig worden gehoord, beter worden betrokken bij de besluitvorming en
1669   daadwerkelijk mee kunnen doen. We nemen het verbeteren van participatie op als opdracht
1670   in elk beleidsveld.

1671   **D66 kiest voor:**

- 1672   • **Een vaste Participatieraad.** Deze raad adviseert de gemeente hoe de stem van
1673   zoveel mogelijk verschillende groepen Utrechters beter betrokken kan worden.
1674   • **Meer ruimte voor vernieuwing.** We experimenteren met manieren om jongeren
1675   meer te betrekken en gebruiken digitale democratie om bewoners laagdrempelig
1676   mee te laten doen.

1677   *Voor onze plannen om participatie bij de bouw van woningen te verbeteren, zie het*
1678   *hoofdstuk [Wonen](#)*

V. Investeren in de toekomst van Utrecht

1680 Ondanks de financiële uitdagingen heeft D66 er de afgelopen jaren voor gezorgd dat het
1681 huishoudboekje van de gemeente op orde is. Dit zetten wij door, maar we durven ook te
1682 investeren in de groei van Utrecht. We investeren met lef in betaalbaar wonen en een
1683 duurzame stad. Dat doen we op een verantwoorde manier. Zo bouwen we niet alleen aan de
1684 kansen voor Utrechters, maar houden we ook genoeg in kas om toekomstige uitdagingen
1685 aan te kunnen. Wij zien de gemeente als een betrouwbare partner voor inwoners:
1686 transparant, efficiënt en altijd gericht op het verbeteren van onze gezamenlijke toekomst.

1687 **Speerpunten:**

1688 **Financiën |** *D66 kiest voor een financieel sterke en transparante gemeente die lef toont om*
1689 *te investeren in een kansrijke, duurzame en leefbare stad - voor nu en in de toekomst.*

- 1690 → D66 kiest voor gezond financieel beleid: een sluitende begroting, ook bij tegenwind,
1691 die tegelijk ruimte biedt om te investeren in de leefbaarheid en toekomst van Utrecht.
- 1692 → Wij kiezen voor brede welvaart als toetssteen: beleid wordt niet alleen afgerekend op
1693 euro's, maar ook op welzijn, duurzaamheid en een gezondere toekomst voor de
1694 Utrechter.
- 1695 → Utrecht moet leefbaar en levendig blijven. De 'leges' (heffing) op evenementen gaan
1696 omlaag en wij investeren 10 tot 25% van de parkeerinkomsten in meer groen.
- 1697 → We maken van Utrecht de meest digitale gemeente. Met digitalisering,
1698 automatisering en verantwoorde inzet van AI maken we processen voor burgers
1699 slimmer en efficiënter.

1700 **11. Financiën: Een verantwoorde gemeente die doet wat nodig is**

1701 *D66 kiest voor een financieel sterke en transparante gemeente die lef toont om te investeren*
1702 *in een kansrijke, duurzame en leefbare stad - voor nu en in de toekomst.*

1703 **Als D66 Utrecht hebben wij grote ambities, en dat hoort! Wij vinden dat onze stad**
1704 **moet kunnen blijven groeien.** Daarvoor zijn doorbraken en radicale ideeën nodig om alle
1705 Utrechters een kansrijke, groene en leefbare stad te bieden. Maar de groei stelt ons ook
1706 voor keuzes. De wooncrisis drukt op de stad, de energietransitie vraagt om investeringen, en
1707 de druk op zorgvoorzieningen neemt toe. Daarbij zijn we voor meer dan de helft van onze
1708 inkomsten afhankelijk van het Rijk. Onzekerheden over het Gemeentefonds en de
1709 financiering van zorgtaken maken de stad financieel kwetsbaar.

1710 **De afgelopen jaren hebben wij binnen de coalitie vastgehouden aan verantwoord**
1711 **financieel beleid.** Mede dankzij de inzet van onze D66-wethouder op financiën is de
1712 Utrechtse begroting op orde. Daarnaast hebben wij, ondanks het dreigende ‘ravijnjaar’,
1713 kunnen investeren in belangrijke thema’s, zoals wonen en duurzaamheid.

1714 **D66 Utrecht kiest voor de aankomende jaren dezelfde koers: een van degelijkheid én**
1715 **vernieuwing. We willen een sluitende begroting én ruimte om te investeren in de**
1716 **toekomst.** We zetten in op een gemeente die transparant is over keuzes, die middelen
1717 doelgericht inzet en die dankzij digitalisering en vernieuwing sneller en klantgericht werkt.

1718 **We investeren extra in betaalbare woningen, duurzaamheid en voorzieningen die**
1719 **bijdragen aan brede welvaart.** Tegelijkertijd beperken we gemeentelijke lasten, houden we
1720 schulden onder controle en maken we duidelijke keuzes: geld gaat naar beleid dat meetbaar
1721 verschil maakt in het leven van Utrechters. Zo bouwen we aan een financieel gezonde stad
1722 die klaar is voor de toekomst.

1723 **Wij willen een financieel gezonde en transparante gemeente die lef toont om te**
1724 **investeren in een kansrijke, duurzame en leefbare stad.**

1725 **11.1 Onze uitgangspunten: verantwoord, transparant en doelgericht**

1726 Een sterke stad begint met een gezonde financiële basis. De begroting moet niet alleen nu
1727 sluitend zijn, maar ook in de toekomst ruimte laten voor keuzes. Dat vraagt om eerlijkheid:
1728 beloften moeten financieel onderbouwd zijn en beleid moet aantoonbaar effect hebben.
1729 Utrechters mogen verwachten dat hun belastinggeld zichtbaar bijdraagt aan een betere stad.

1730 **D66 kiest voor:**

- 1731 ● **Gezonde financiën.** Een sluitende begroting en een degelijke financiële basis, ook
1732 bij tegenwind.
- 1733 ● **De vervuiler betaalt.** We baseren gemeentelijke heffingen op het principe ‘de
1734 vervuiler betaalt’: met lagere lasten voor duurzame keuzes en oog voor de grootte
1735 van huishoudens.
- 1736 ● **Geen onnodige lasten.** Geen belastingverhogingen zonder noodzaak; eventuele
1737 stijgingen van bijvoorbeeld de Onroerend Zaak Belasting (OZB) zijn in lijn met de
1738 inflatie.

- 1739 ● **Verantwoord lenen.** Een schuldquote onder de 100%, zodat Utrecht verantwoord
1740 blijft lenen. Ons weerstandsvermogen blijft niet lager dan 1, wat betekent dat wij als
1741 gemeente genoeg mogelijkheden hebben om risico's op te vangen.
- 1742 ● **Brede welvaart.** Brede welvaart als toetssteen: beleid wordt niet alleen afgerekend
1743 op euro's, maar ook op welzijn, duurzaamheid en een gezondere toekomst voor de
1744 Utrechter.
- 1745 ● **Open en eerlijk begroten.** Een zo inzichtelijk en transparant mogelijke
1746 gemeentebegroting, die voor Utrechters beschikbaar wordt gesteld als open data.
1747 Waar mogelijk maken wij ook inzichtelijk welke potjes er beschikbaar zijn voor
1748 specifieke wijken.

1749 11.2 Verstandig investeren in de groei van de stad

1750 Utrecht groeit harder dan ooit. Dat is een kans voor nieuwe woningen, banen en
1751 voorzieningen, maar het brengt ook grote uitdagingen met zich mee. Als we niets doen,
1752 lopen de woningnood, de druk op voorzieningen en de ongelijkheid verder op.

1753 **D66 kiest voor:**

- 1754 ● **Gerichte grondinkoop.** We investeren extra om meer woningen te bouwen. Dit
1755 gebeurt onder andere via gerichte grondinkoop. Hierbij speelt de gemeente een
1756 actieve rol bij het kopen en verkopen van grond. Dit geldt in het bijzonder voor
1757 projecten waar eventuele financiële risico's in verhouding staan tot de
1758 maatschappelijke opgave, zoals specifieke beroepenflats, betaalbare sociale en
1759 middenhuur en culturele locaties.
- 1760 ● **Publiek-private samenwerking in de bouw.** We werken samen met publieke en
1761 private partijen om de randvoorwaarden voor de bouw te regelen. De recente
1762 investeringen in de Merwedelijn zijn hier een goed voorbeeld van.
- 1763 ● **Regionale, landelijke en Europese samenwerking.** We investeren in
1764 samenwerking via bijvoorbeeld de Metropoolregio Utrecht, om meer fondsen te
1765 regelen op landelijk en Europees niveau voor woningbouw, mobiliteit en
1766 duurzaamheid.

1767 11.3 Inkomsten en uitgaven in balans

1768 Een stad die wil blijven groeien, vraagt om investeringen. Maar elke euro moet ergens
1769 vandaan komen. D66 wil zorgen voor een eerlijke, transparante balans tussen wat we
1770 uitgeven en wat we binnenkrijgen. Tegelijkertijd kan de gemeente niet alles alleen betalen:
1771 de inkomsten zijn beperkt en Den Haag schuift te vaak taken door zonder voldoende
1772 middelen.

1773 **D66 kiest voor:**

- 1774 ● **Zorgen voor een eerlijke bijdrage van het Rijk.** We willen een eerlijke bijdrage
1775 vanuit het Rijk, zodat we als gemeente onze wettelijke taken goed kunnen uitvoeren
1776 zonder dat dit ten koste gaat van andere voorzieningen of leidt tot extra lasten voor
1777 inwoners.
- 1778 ● **Geen onnodige kosten maken.** We besteden gemeenschapsmiddelen efficiënt. Wij
1779 vinden dat de gemeente geen onnodige kosten mag maken. Daarom blijven we

1780 evalueren of geld effectiever besteed kan worden, ook bij uitbesteding en inkoop.
1781 Tegenvallers moeten altijd eerst binnen de eigen organisatie worden opgevangen.

1782

1783 [KADER]: Slimme oplossingen

1784 **Concrete wijzigingen in de gemeentebegroting**

1785 Wanneer het aankomt op gemeentelijke financiën kiest D66 voor degelijkheid en
1786 vernieuwing. Dit geldt voor grote opgaven, zoals het grote woontekort in de stad, maar ook
1787 voor kleinere posten op de begroting, waarbij we steeds zorgvuldig afwegen wat de impact
1788 is voor de inwoner, de leefbaarheid en de levendigheid van de stad.

1789 **Dat doen we zo:**

- 1790 • **Lagere leges op evenementen.** Hoge leges ('heffingen') op het organiseren van
1791 evenementen zorgen voor een vershraling van het aanbod en het duurder worden
1792 van kaartjes. Dit vinden wij onwenselijk.
- 1793 • **Wijkfonds uit parkeren.** We investeren 10–25% van de parkeerinkomsten in een
1794 wijkfonds voor vergroening, bewonersinitiatieven en voorzieningen.
- 1795 • **Eerlijke kleine belastingen.** We kijken kritisch naar kleine belastingen, zoals de
1796 hondenbelasting. Óf de opbrengsten worden volledig gebruikt voor betere
1797 voorzieningen voor hondeneigenaren, óf we schaffen de belasting af.

1798

1799 **11.4 Een wendbare, digitale en resultaatgerichte gemeente**

1800 De gemeente Utrecht is de afgelopen jaren snel gegroeid. Dit is deels te verklaren door de
1801 toename aan (zorg)taken, maar ook niet volledig. D66 verwacht dat de gemeente efficiënt,
1802 toegankelijk en toekomstgericht werkt. De stad verdient een gemeente die snel en slim kan
1803 inspelen op ontwikkelingen en die moderne technologie ten volste benut om inwoners van
1804 dienst te zijn.

1805 **D66 kiest voor:**

- 1806 • **Utrecht digitaal op nummer één.** We maken van Utrecht de meest digitale
1807 gemeente. Met digitalisering, automatisering en verantwoorde inzet van AI maken we
1808 processen slimmer en efficiënter.
- 1809 • **Introduceren van een 'Wethouder Digitalisering'.** We zorgen dat er een
1810 wethouder komt die technologische innovatie, digitale dienstverlening en
1811 informatiebeveiliging de aandacht en sturing geeft die nodig zijn.
- 1812 • **Gemeentelijke loketten vaker en langer open.** We passen gemeentelijke
1813 dienstverlening aan op de behoeften van werkende Utrechters. Loketten gaan vaker
1814 's avonds en in het weekend open, en digitale aanvragen maken we eenvoudiger.
- 1815 • **Slanke en effectieve gemeente.** We zetten door met bezuinigingen die in 2024 zijn
1816 ingezet. Wij zien dat Utrecht nu al minder ambtenaren per inwoner heeft dan andere
1817 grote gemeenten, maar denken dat er nog efficiëntieslagen te maken zijn. Het kan
1818 wél!
- 1819 • **Terugkeergarantie voor ambtenaren.** Ambtenaren die tijdelijk overstappen naar
1820 kraptesectoren zoals onderwijs of zorg bieden we een terugkeergarantie.

VI. Wijkplannen

1822 Als Utrecht maken we samen de stad. Voor ons begint dit in je eigen wijk of buurt. Daar
1823 waar je elke dag je hond uitlaat, een praatje maakt met de burens of je kinderen naar school
1824 brengt. Als D66 vinden wij het belangrijk dat iedereen zich thuis voelt in zijn wijk, zodat je je
1825 daardoor ook thuis voelt in de stad. Daarom werken we als D66 in alle wijken aan gelijke
1826 kansen en een prettige omgeving waar je kunt wonen, leven en groeien. Dit zijn de
1827 highlights van onze plannen voor jouw wijk.

1828 **12. Wijkplannen**

1829 **12.1 West**

1830 **D66 kiest voor West voor:**

- 1831 ● **Ruimte voor creativiteit en (nacht)cultuur op de Cartesiusdriekhoek.** In deze
1832 broedplaats wordt een nieuwe stadswijk gebouwd en D66 wil de (nacht)cultuur en de
1833 circulaire bedrijvigheid in de wijk beschermen.
- 1834 ● **Een veilige fietsroute naar Lage Weide.** D66 blijft zich inzetten voor een veiliger
1835 fietspad over de Demka-spoorbrug in overleg met ProRail.
- 1836 ● **Verbeteren van de veiligheid op de Kanaalstraat.** D66 wil de veiligheid hier
1837 verbeteren en samen met politie en handhaving inzetten op preventie.

1838 **12.2 Noordwest**

1839 **D66 kiest voor Noordwest voor:**

- 1840 ● **Verkeersveiligheid op de Amsterdamsestraatweg.** De afgelopen jaren is de weg
1841 op de schop gegaan en D66 wil de verkeersveiligheid in de gaten houden en
1842 handhaven als blijkt dat er nog steeds te veel roekeloos rijgedrag is.
- 1843 ● **Minder zwerfafval rondom ondergrondse containers.** D66 wil dat de gemeente
1844 bekijkt of de containers in Zuilen en Pijlsweerd waar het vaakst zwerfafval wordt
1845 geplaatst vaker geleegd kunnen worden en gaat hier strakker handhaven en
1846 voorlichten.
- 1847 ● **Meer groen in Pijlsweerd.** Bewoners van Pijlsweerd klagen specifiek over te weinig
1848 groen in de omgeving en D66 wil daarom parkeerplekken vergroenen en met
1849 bewoners bespreken hoe de wijk nog groener kan.

1850 **12.3 Overvecht**

1851 **D66 kiest in Overvecht voor:**

- 1852 ● **Een diverser onderwijsaanbod.** Veel kinderen uit Overvecht moeten naar een
1853 middelbare school buiten hun eigen wijk. Daarom wil D66 een middelbare school in
1854 Overvecht waar je kunt leren op vmbo tl-, havo- én vwo-niveau.
- 1855 ● **Fietsbrug over het ARK (Demkabrug).** We zorgen voor een veilige verbinding
1856 tussen Overvecht en Cartesius/Papendorp.
- 1857 ● **Sterke OV-verbindingen.** We versterken de OV-verbindingen tussen wijken en
1858 willen daarom een nieuwe tramlijn naar Overvecht in de toekomst.

- 1859   • **Meer middenhuur.** We bouwen aan een divers en leefbaar Overvecht door te
1860   investeren in meer middenhuurwoningen.

1861   12.4 Noordoost

1862   D66 kiest in Noordoost voor:

- 1863   • **Verbeterde doorstroom voor fietsers aan de Kardinaal de Jongweg.** Door het
1864   slim afstellen van verkeerslichten maken wij het makkelijker om sneller en vaker over
1865   te steken waar fietsers nu te lang moeten wachten.
- 1866   • **De Biltstraat als levendige en veilige stadsentree.** De Biltstraat is een van de
1867   belangrijkste toegangswegen naar de binnenstad. We willen de straat aantrekkelijker
1868   maken voor voetgangers en fietsers, met bredere trottoirs, meer groen en veilige
1869   oversteekplekken. Zo wordt het een levendige stadsentree met ruimte voor
1870   ondernemers én bewoners.
- 1871   • **Ruimte voor contact in de Voorveldse polder.** We ontwikkelen de polder tot
1872   duurzaam recreatiegebied door het toevoegen van een plek voor jongeren en het
1873   verbeteren van de waterkwaliteit en speelaanbod bij de Zeven Stroompjes.
- 1874   • **Aanpakken overlast in Tuinwijk en Vogelenbuurt.** Jongeren veroorzaken overlast
1875   en creëren daarmee onveiligheid. We zetten in op gerichte handhaving, spreken
1876   ouders en jongeren aan én bieden meer sport- en ontmoetingsplekken als alternatief.

1877   12.5 Oost

1878   D66 kiest in Oost voor:

- 1879   • **Utrecht Science Park (USP) wordt eindelijk een bruisende wijk.** We geven
1880   topprioriteit aan de doorontwikkeling van het Science Park tot een levendige wijk met
1881   goede voorzieningen. We bouwen 6.000 woonplekken voor studenten, medewerkers,
1882   onderzoekers, makers en internationals. We creëren ruimte voor coöperatieve
1883   woonvormen, creativiteit en ondernemerschap.
- 1884   • **Betere verlichting voor veiligere fietsroutes:** De afgelopen jaren zijn er steeds
1885   meer studenten op het Utrecht Science Park gaan wonen. Maar in de avond, als alle
1886   collegezalen dicht zijn, is het Science Park een donkere en verlaten plek. Dit maakt
1887   het voor studenten, vooral vrouwelijke studenten, die naar huis of sportcentrum
1888   Olympus fietsen een onveilige plek. Door de verlichting te verbeteren maken we het
1889   USP, en de weg ernaartoe door Utrecht Oost, veiliger.

1890   12.6 Binnenstad

1891   D66 kiest in de Binnenstad voor:

- 1892   • **Maatwerk voor betere afvalverzameling.** In de binnenstad is afvalverzameling
1893   lastig. Geopende vuilniszakken zorgen ervoor dat de straten vervuilen. D66 Utrecht
1894   wil daarom sneller maatwerk per straat om afvaloverlast te verminderen.
- 1895   • **Fietsparkeeroverlast aanpakken.** Bestaande fietsstallingen zitten vaak vol en
1896   stoepen zijn slecht begaanbaar voor voetgangers, rolstoelgebruikers en mensen met
1897   kinderwagens. D66 wil de druk op de binnenstad verlichten door levendigheid in

1898 andere wijken te stimuleren en pleit voor een specifiek fietsparkeerplan om
 1899 bezoekers naar goede parkeerplaatsen te leiden.
 1900 • **Meer groen rond de busbaan.** De busbaan door de Binnenstad vervoert veel
 1901 reizigers, maar domineert het straatbeeld met veel asfalt. D66 Utrecht wil deze
 1902 ruimte groener maken en pleit voor meer sport- en beweegruimte en betere
 1903 voorzieningen voor fietsers rond de busbaan.

1904 12.7 Zuid

1905 D66 kiest in Zuid voor:

- 1906 • **Veilig verkeer in Zuid.** D66 wil veilige straten waar kinderen zelfstandig kunnen
 1907 fietsen en pleit daarom voor het met prioriteit invoeren van 30 km/u als
 1908 maximumsnelheid, in onder andere de Hooft Graaflandstraat.
- 1909 • **Een bruisende wijk.** D66 stimuleert cultuur, horeca, winkels en evenementen in
 1910 Zuid, zodat bewoners ook buiten het centrum van de stad kunnen genieten. Rotsoord
 1911 is hier een goed voorbeeld van.
- 1912 • **Groene verbinding.** D66 wil meer groen en beter verbonden groenzones in de wijk,
 1913 voor spelen, sporten en ontmoeten.

1914 12.8 Zuidwest

1915 D66 kiest in Zuidwest voor:

- 1916 • **Goede burgerparticipatie bij de herinrichting van de openbare ruimte.** Bewoners
 1917 worden actief betrokken bij plannen voor straten, ontmoetingsplekken, pleinen en
 1918 groen. Zo krijgen mensen zeggenschap over hun leefomgeving en ontstaat er meer
 1919 draagvlak en verbondenheid in de wijk.
- 1920 • **Gepast cameratoezicht waar nodig.** Bewoners in de wijk geven aan graag
 1921 cameratoezicht op plekken te hebben waar regelmatig overlast is.
- 1922 • **Meer afval ophalen en spreiding van afvalcontainers.** Een schone wijk draagt bij
 1923 aan leefbaarheid en trots. Daarom zetten we in op vaker ophalen, betere spreiding
 1924 van containers en het tegengaan van zwerfafval, in nauwe samenwerking met
 1925 bewonersinitiatieven. Met de groei van de wijk kijken we ook naar de komst van een
 1926 extra afvalstraat.
- 1927 • **Meer groen op daken en huizen.** Zuidwest is een van de meest versteende wijken
 1928 van Utrecht. Dit leidt tot veel (onnodige) hittestress. D66 pakt dit aan door geld vrij te
 1929 maken waarmee daken, pleinen en gevels vergroend kunnen worden.

1930 12.9 Leidsche Rijn/Vleuten de Meern

1931 D66 kiest in Leidsche Rijn/Vleuten de Meern voor:

- 1932 • **Een autoluwe Parijsboulevard.** D66 wil de Parijsboulevard in Leidsche Rijn
 1933 Centrum autoluw maken en onderzoeken of deze op termijn volledig autovrij kan
 1934 worden.
- 1935 • **Meer ontmoetingsplekken voor jongeren.** Nu Muziekpodium AZOTOD de deuren
 1936 sluit is het hard nodig om meer ontmoetingsplekken voor jongeren te creëren in
 1937 Leidsche Rijn en Vleuten de Meern, bijvoorbeeld in buurtcentra zoals bij het Zand.

- 1938
- 1939
- 1940
- 1941
- 1942
- **Onveiligheid in en om het Maximapark aanpakken.** D66 wil dat iedereen zich veilig voelt in de stad, zeker in parken. We willen extra handhaving om onveiligheid in het Maximapark aan te pakken.
  - **Onveilige oversteek Europaweg aanpakken.** D66 pakt veel gevaarlijke kruispunten aan in de stad en deze staat op onze prioriteitenlijst.

Nawoord

Dit programma laat zien hoeveel energie en ideeën er in onze stad leven. Samen met experts, ondernemers, leden en inwoners hebben we gewerkt aan een plan voor een vrij, sociaal en toekomstgericht Utrecht. We zijn trots op de vele gesprekken die we mochten voeren en dankbaar voor alle inzichten die zijn gedeeld.

In het bijzonder bedanken we alle mensen uit de stad die we gesproken hebben. Alle belangenorganisaties, buurtorganisaties, experts, ondernemers, wijkbureaus en ambtenaren. En binnen D66 het afdelingsbestuur, de werkgroepen, raadsleden, wethouders, de Utrechtse Jonge Democraten en natuurlijk al onze leden. Dankzij jullie staat hier een programma vol ambitie en vertrouwen in de toekomst van Utrecht. Zo is én blijft Utrecht een thuis voor iedereen.

In het bijzonder veel dank aan Xander Coolen voor zijn betrokkenheid bij het programma. En niet als laatst Mila Bertens die als redacteur het verkiezingsprogramma een stuk leesbaarder en toegankelijker heeft gemaakt.

De Verkiezingsprogrammacommissie van D66 Utrecht

Hind Dekker-Abdulaziz (voorzitter)
Tom Kunzler (vice-voorzitter)
Sander Mulder
Lysanne van Schaik
Corinne Tutein Nolthenius